UZKLAUSĪŠANAS EIROPAS PARLAMENTĀ

KOMISĀRA AMATA KANDIDĀTA ATBILDES

Rocco Buttiglione

(Tieslietas, brīvība un drošība)

B daļa. Specifiskie jautājumi

Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas uzdotie jautājumi

1. Vai komisāra amata kandidāts apņemas ievērot norādījumus, ko Eiropas Komisija jau ir iesniegusi Padomei šī gada jūnijā par programmu "Tampere II", vai arī viņš apņemas informēt Parlamentu par jautājumiem, kurus nevēlas pārņemt vai gribētu grozīt, un norādīt šādas rīcības iemeslus?

Jā. Es stingri atbalstu jaunās tieslietu un iekšlietu (TI) daudzgadu programmas pirmās pamatievirzes, kuras Komisija iesniedza jūnijā. Mani ļoti ieinteresēja arī jūsu priekšsēdētāja *J. L. Bourlanges* nesen par šo pašu tēmu sagatavotā ziņojuma projekts. Es īpaši vēlētos jums izteikt atzinību par veidu, kādā jūs izklāstāt savas prioritātes, kas ir stingri orientētas uz Eiropas pilsoņu un iedzīvotāju vajadzībām un tiesībām. Es atbalstu jūsu viedokli par nepieciešamību pilnībā izmantot pašreizējos līgumus, īpaši 67. panta 2. punktu. Es izklāstīšu šo jautājumu sīkāk, atbildot uz 3. jautājumu.

Kā jau es esmu to vairākkārtīgi teicis, es augsti vērtēju un cienu pašreizējo komisāru *Antonio Vitorino*, ar ko man ir bijis tas gods tikties un pārrunāt programmu "Tampere II". Es esmu pārliecināts, ka viņš mani pilnībā informēs arī par sasniegto progresu jaunās TI daudzgadu programmas apspriešanā, kas notiks oktobra mēnesī.

2. Vai komisāra amata kandidāts apņemas, vienojoties par to ar pārējiem Kolēģijas locekļiem, pilnībā izmantot visus spēkā esošos Līgumus, lai atbalstītu Eiropas Savienības iestāžu demokrātiskās pārstāvības principu?

Eiropas Savienības iestādēm būtībā ir jārīkojas, cik vien demokrātiski iespējams, lai pildītu saistības, kuras tām uzliek Līgumi. Brīvības, drošības un tiesiskuma jomā, pirmām kārtām, vajadzētu paplašināt EK līguma 67. panta 2. punktā noteiktās koplēmuma procedūras izmantošanu lēmumu pieņemšanas procesā, kā es to esmu izklāstījis turpmāk tekstā (sk. 3. jaut.).

<u>Vai komisāra amata kandidāts apņemas:</u>

3. <u>mudināt Padomi pieņemt, vēlākais, līdz 2004. gada 5. novembrim lēmumu, kuram vajadzēja jau būt pieņemtam 2004. gada 1. maijā, lai mainītu koplēmuma procedūru attiecībā uz EK līguma IV sadaļā noteiktajiem pasākumiem, īpaši saistībā ar imigrāciju (EK līguma 67. pants un Nicas Līgumam pievienotā Deklarācija Nr. 5);</u>

Jā. Kā jau minēju, es atbalstu viedokli par to, ka, cik vien ātri iespējams, ir pilnībā jāizmanto Amsterdamas un Nicas Līgumā noteiktās iespējas. Padomei saskaņā ar EK līguma 67. panta 2. punktu ir jāpieņem lēmums, lai attiecinātu koplēmuma procedūru uz dažām vai visām līguma IV sadaļā ietvertajām jomām, par kurām Padomē lēmumu pieņem vienbalsīgi un par kurām ar Parlamentu tikai apspriežas. Civillikuma joma, kuras jautājumu lielākā daļa ir pakļauta koplēmuma procedūrai kopš 2003. gada 1. februāra, atklāj lēmumu pieņemšanas ar kvalificētu balsu vairākumu efektivitāti un demokrātisko leģitimitāti līdz ar Parlamenta kā līdzlēmēja iesaistīšanos.
Pēdējās Eirobarometra aptaujas rezultāti ir nepārprotami — ES pilsoņi pamatoti sagaida kopējas patvēruma, imigrācijas un robežu politikas nekavējošu ieviešanu. Nicas Līgumam pievienotajā Deklarācijā Nr. 5 dalībvalstis ir uzņēmušās skaidras un noteiktas politiskās saistības veikt procesuālus pasākumus, kas to darītu iespējamu.
Tagad ir Padomes kārta pildīt savas saistības un jo ātrāk, jo labāk.
Es uzskatu, ka pagrieziena punkts šajā sakarā varētu būt Eiropadomes 5. novembra sanāksme. Vienošanās par Konstitucionālo līgumu parādīja politisko gribu paplašināt koplēmuma procedūru attiecībā uz praktiski visiem jautājumiem, kurus pieņem tieslietu, brīvības un drošības jomā. Šis līgums dalībvalstīm tagad ir jāratificē. Bet novembrī Eiropadomei būtu jālūdz Padomi darīt visu, kas ir tās spēkos, saskaņā ar spēkā esošajiem Līgumiem. Skaidrs lēmums par koplēmuma procedūras atbalstīšanu parādīs kopīgas saistības izstrādāt kopēju pieeju, un ir būtisks faktors jaunās TI daudzgadu programmas īstenošanā.

4. <u>atzīt EP likumdošanas iniciatīvas faktiskās tiesības, it īpaši, kad iecerētie tiesību akti attiecas uz koplēmuma procedūras jomām (Konstitūcijas projekta III-234. pants, kas aizstāj EK līguma 192. pantu);</u>

Saskaņā ar EK līgumu Eiropas Parlaments, tāpat kā Padome, var prasīt Komisijai tam iesniegt visus atbilstīgos priekšlikumus (EK līguma 192. pants), pat ja koplēmuma procedūra uz konkrēto jomu neattiecas. Parasti Komisija atbild uz šiem pieprasījumiem; jebkurā gadījumā saskaņā ar pamatnolīgumu, kas noslēgts ar Eiropas Parlamentu (sk. 5. punktu) Komisijai ir jāsniedz ātrā un pietiekami detalizēta atbilde uz šādiem pieprasījumiem.

Eiropas Konvents apsprieda šo jautājumu, lai vienotos, kam būtu jābūt likumdošanas iniciatīvas tiesībām, bet noslēgumā tas Konstitūcijā apstiprināja pašreizējo situāciju, uzticot Komisijai ekskluzīvas likumdošanas iniciatīvas tiesības (sk. I-26. pantu) un iekļaujot Konstitūcijā Komisijai pienākumu pamatot savu atbildi uz Eiropas Parlamenta vai Padomes pieprasījumu (sk. III-332. un III-345. pantu). Ņemot vērā faktu, ka Komisija darbojas Eiropas Parlamenta

politiskajā kontrolē, man šķiet, ka šie pašreizējie un turpmākie nosacījumi veido saskaņotu un līdzsvarotu kopumu.

Šajā sakarā es vēlos uzsvērt efektīvas starpiestāžu darba plānošanas izšķirošo nozīmi Eiropas Savienības saskaņotā darbībā. Es esmu gandarīts, ka Konstitūcija skaidri paredz gadskārtējās un daudzgadu plānošanas principu, par kuru iestādes ir savstarpēji vienojušās (sk. I-26. panta 1. punktu). Manuprāt, būtu efektīvāk un atbilstošāk apsvērt un novērtēt Eiropas Parlamenta vēlmes attiecībā uz turpmākajām likumdošanas iniciatīvām saistībā ar iestāžu diskusijām par plānošanu, nekā izmantot III-332. pantā noteikto *ad hoc* procedūru. Šajā sakarā es uzskatu par ļoti svarīgu Eiropas Parlamenta aktīvu līdzdalību jaunās daudzgadu programmas izstrādāšanā brīvības, drošības un tiesiskuma telpas jomā, kas būs viens no pamatnosacījumiem šīs programmas efektīvai īstenošanai.

5. ņemt vērā EP noraidījumus parastajiem likumdošanas priekšlikumiem, arī EKK priekšlikumus, kas pieņemti komiteju procedūrā, tādējādi jau tagad grozot Padomes Lēmumu Nr. 469/99 (kā to paredz Konstitūcijas projekta I-35. panta 2. punkts);

Attiecībā uz parastajiem likumdošanas priekšlikumiem Komisijai ir jāsaglabā iniciatīvas tiesības un jāpieņem lēmums par šo priekšlikumu lietderīgumu un saturu. Ja Eiropas Parlaments nepiekrīt Komisijas priekšlikumam, tam kā likumdevējam jāpieņem atbilstīgi grozījumi.

Kas attiecas uz komiteju procedūrām, Komisija grozītajā 2004. gada 22. aprīļa priekšlikumā ir apņēmusies, es citēju, "ņemt vērā Eiropas Parlamenta un Padomes nostāju iebildumu gadījumā, kurus būtu izteikusi viena no likumdevējām iestādēm vai abas", attiecībā uz visiem vispārējiem īstenošanas pasākumiem, kuru mērķis ir īstenot to pamatnoteikumu būtiskos punktus vai arī pieņemt zināmus jaunus punktus, kas ir pieņemti, izmantojot koplēmuma procedūru. Tādējādi domstarpību gadījumā ar vienu vai otru no likumdevējām iestādēm Komisija, ņemot vērā likumdevēja nostāju, varēs vai nu iesniegt likumdošanas priekšlikumu saskaņā ar koplēmuma procedūru, pieņemt savu sākotnējo pasākumu projektu, pieņemt grozītu projektu vai arī atsaukt projektu. Jebkurā gadījumā minētais priekšlikums paredz, ka Komisija informēs likumdevēju par iemesliem, kas to kā Kopienas izpildstruktūru rosinājuši pieņemt tādu vai citādu lēmumu. Šo grozīto priekšlikumu, kas ietver 2003. gada 3. septembra Korbeta ziņojumā formulētos grozījumus, vēl apspriedīs Padomē.

Tiesisko situāciju mainīs ar Konstitūcijas I-35. panta 2. punktu, jo tas paredz likumdošanas delegācijas izvedi Komisijā, kas, loģiski, būs pakļauta likumdevēja kontrolei. Šādos gadījumos likumdevējs pats varēs atsaukt delegāciju un/vai bloķēt iesniegtā tiesību akta pieņemšanu.

6. <u>ierosināt Padomei vismaz sistemātiski apspriesties ar Eiropas Parlamentu starptautisku nolīgumu noslēgšanas vai "kopējās nostājās" attiecībā uz "trešo pīlāru" pieņemšanas gadījumos, ņemot vērā, ka parlamentārā uzraudzība nepastāv pat dalībvalstu līmenī, un sniegt komitejai izsmeļošu informāciju par dalībvalstu likumdošanas iniciatīvām vai par ES pieņemto pasākumu īstenošanu, kā arī sistemātiski pieņemt attbilstīgu nostāju?</u>

Pastāv uz Kopienas kompetenci balstīti starptautiski nolīgumi, ar kuru palīdzību risina tādus svarīgus jautājumus kā atpakaļuzņemšana, tiesu sadarbība civillietās vai iekšlietas un tieslietas regulējoši noteikumi vispārējos asociācijas vai sadarbības nolīgumos. Šajos gadījumos es apņemos nodrošināt pilnīgu Eiropas Parlamenta iesaistīšanu, kā to nosaka EK līguma 300. pants. Attiecībā uz nolīgumiem, kas ir noslēgti par specifiskākiem, ar trešo pīlāru saistītiem jautājumiem, kuri pamatojas uz ES līguma 38. un 24. pantu, sarunas par tiem vada Padomes prezidentūra, un Komisijas loma ir tai palīdzēt. Padomei šobrīd nav tiesisku saistību apspriesties ar Parlamentu, bet tā, protams, var to darīt. Es pilnā mērā atbalstu šādu apspriešanos un mudināšu nākamo Padomes prezidentūru to darīt. Mani iepriecina tas, ka Konstitucionālais līgums paplašina Eiropas Parlamenta tiesības būt pienācīgi iesaistītam šajā jomā.

Saskaņā ar Iestāžu nolīgumu es piekrītu, ka ir svarīgi, lai Komisija turpinātu pilnīgi informēt Eiropas Parlamentu par dalībvalstu iniciatīvām. Es uzskatu, ka lojālai sadarbībai starp iestādēm — princips, ko nosaka Līgumi, — ir jāatspoguļojas atbilstīgā un pastāvīgā informācijas apmaiņā. Eiropas Savienība darbojas visefektīvāk, kad tās iestādes saprot viena otru un kopīgiem spēkiem nodrošina savstarpēji izdevīgus rezultātus. Saprotams, ka dalībvalstis, kas iesniedz savas iniciatīvas, ir labākā situācijā, nekā Komisija to mērķu un lietderības izskaidrošanā. Kā komisārs es ierosinātu, lai Kolēģija atbalstītu pašreizējo praksi, kad Komisija sistemātiski pieņem oficiālu nostāju par dalībvalstu likumdošanas iniciatīvām. Par šīm nostājām ir jāpaziņo mutiski gan Komisijai, gan arī plenārsesijā.

Attiecībā uz dalībvalstu tiesību aktiem, ar kuriem īsteno Kopienas pieņemtās direktīvas, pirmā pīlāra jomās ir jāpiemēro jau esošās parastās procedūras. Attiecībā uz trešo pīlāru, papildus ziņojumiem, ko pieprasa Komisija saskaņā ar vairākiem pamatlēmumiem, es apsvērtu iespēju pastiprināt informācijas izplatīšanu par īstenošanas gaitu ar *Scoreboard* palīdzību — instruments, kuru es uzņemtos saglabāt saistībā ar jauno daudzgadu programmu, — un izstrādātu uzraudzības pasākumus trešā pīlāra iniciatīvu īstenošanai, kā arī instrumentus ciešākai uzraudzībai. Tomēr, ņemot vērā to, ka Konstitucionālais līgums, kas paplašina Komisijas parasto pārraudzības lomu līdz visiem tiesību aktiem tieslietu un iekšlietu jomā, vēl nav ratificēts, es vēlētos uzsvērt, ka informācija par trešā pīlāra instrumentu īstenošanu ir atkarīga no informācijas, ko dalībvalstis sniegs Komisijai.

7. grozīt Regulu Nr. 1049/01, lai a) nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz Padomes debatēm par likumdošanas priekšlikumiem (kā paredz Konstitūcijas projekta I-23. panta 5. punkts, I-45. panta 3. punkts, I-49. panta 2. punkts un II-42. pants) un b) nodrošinātu pieeju konfidenciālajai informācijai, ko iestādes apstrādā saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, un/vai parlamentāro kontroli pār to (līdzīgi kā to dara dalībvalstīs parlamentu un valdību līmenī);

Es pilnīgi atbalstu Parlamenta vēlmi nodrošināt pārredzamību attiecībā uz tiesību aktu apspriešanu Padomē. Saskaņā ar esošo Līgumu noteikumiem ir divi veidi, kā rīkoties, lai panāktu atklātību.

- Sabiedrībai pastāv iespējas piekļūt atbilstīgajiem dokumentiem, balstoties uz Regulu Nr. 1049/2001; Padomes dokumentus bieži vien dara pieejamus ar tās interneta mājas lapas palīdzību.

- Saskaņā ar EK līguma 207. pantu balsošanas rezultātus, balsošanas paskaidrojumus un paziņojumus protokoliem publisko.

Eiropas Konstitūcionālā līguma projekts ir solis uz priekšu pretī lielākai atklātībai. Tā 49. panta 2. punkts nosaka, ka Padomes sanāksmes, kuru laikā tā izskata un apstiprina tiesību aktu priekšlikumus, ir atklātas. Šo noteikumu piemēros, stājoties spēkā Konstitūcijai; šajā sakarā grozījumi Regulā Nr. 1049/2001 nav nepieciešami.
No otras puses, Parlaments ir ierosinājis jautājumu par tā piekļuvi pārējo iestāžu rīcībā esošajai konfidenciālajai informācijai saistībā ar brīvības, drošības un tieslietu jomu, lai tādējādi varētu veikt efektīvu kontroli. Regulas Nr. 1049/2001 mērķis ir noteikt principus un limitus attiecībā uz sabiedrības tiesībām piekļūt dokumentiem, kā noteikts Līguma 255. pantā. Parlamenta privilēģijas acīmredzami pārsniedz sabiedrības vispārējās tiesības uz piekļuvi šai informācijai. Es gribētu atgādināt, ka Komisijas rīcībā esošās konfidenciālās informācijas nodošanu Parlamentam jau regulē specifiski noteikumi; šie noteikumi ir iekļauti III pielikumā pamatnolīgumā, kuru 2000. gada 5. jūlijā parakstīja abi priekšsēdētāji.

8. Gadskārtējo debašu par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu laikā nodrošināt Eiropas Parlamentu un dalībvalstu parlamentus ar sīkāku informāciju par problēmām, ar kurām nācās saskarties šīs telpas izveidošanas procesā, sniedzot izsmeļošu pārskatu par dalībvalstu nostājām un atrunām un iespējamiem šo problēmu risinājumiem? Vai Jūs apņematies nodrošināt, ka Parlamentu informē par dalībvalstu G5 grupas darbu vai par jebkuru ciešāku sadarbību, kas notiek saskaņā ar ES līguma 40. līdz 40.b pantu?

Jā, es justos vislielākajā mērā pagodināts kā atbildīgais komisārs piedalīties Eiropas Parlamenta gadskārtējās debatēs par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Es uzskatu, ka gadskārtējā izvērtēšanas sanāksme ir ļoti svarīga, jo tā dod iespēju viedokļu apmaiņai par ierosinātajiem

mērķiem, konstatētajām neveiksmēm un turpmākā darba prioritātēm. Es esmu iecerējis izmantot šādas debates, lai jums sniegtu galveno problēmu detalizētu novērtējumu, ar kurām nācās saskarties brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidošanā, un apspriestu ar jums to iespējamos risinājumus. Tomēr es vēlos skaidri pateikt, ka man kā komisāram nebūtu jāsniedz vispatverošs ziņojums par dalībvalstu nostājām un atrunām. Tas ietilpst Padomes kompetencē, kuru gadskārtējās debatēs pārstāv tās prezidentūra.

Šī politikas joma atrodas unikālā izaugsmes stadijā, un tai ir nepieciešama stingra demkrātiskā uzraudzība gan Eiropas, gan dalībvalstu līmenī. Es aplūkotu sešu mēnešu rezultātu reģistrēšanas (*Scoreboard*) turpināšanu kā vienu no līdzekļiem, kā atvieglot šo procesu. Es un mani dienesti būsim jūsu rīcībā, lai apspriestu specifiskus jautājumus — tas ir piedāvājums, kuru es labprāt paplašinātu arī līdz dalībvalstu parlamentu līmenim.

Kas attiecas uz G5 valstu grupas darbu, šis, kā jūs zināt, ir tīri neformāls forums, kas, cik es saprotu, dažām dalībvalstīm piedāvā iespēju viedokļu apmaiņai par tā brīža aktuālajiem jautājumiem. Komisija šajās sanāksmēs nepiedalās.

Es, protams, apņemtos jūs informēt par notiekošajiem pasākumiem, kuros ir iesaistīts ierobežots skaits dalībvalstu, kas nākotnē varētu attīstīties uz ciešākas sadarbības pamata, — mehānisms, kas ir ārpus pašreizējā Līguma darbības jomas.

Es uzskatu, ka tas varētu noderēt gadījumos, kad dalībvalstu mazākums neatbalsta izvirzītā mērķa saniegšanu, bet tikai, es pasvītroju, gadījumos, kad tas notiek saskaņā ar Līgumu.

9. Kādus pasākumus komisāra amata kandidāts plāno veikt, lai padarītu stingrāku prasību vēl striktāk aizsargāt pamattiesības, jo šāda prasība vien var nodrošināt dalībvalstu un pilsoņu savstarpējo uzticēšanos, veidojot kopējo Eiropu? Vai komisārs apņemas konkretizēt Eiropas Savienības pievienošanos Eiropas Cilvēktiesību konvencijai pēc iespējas drīz?

Pirmkārt, es vēlos pateikt, ka es justos pagodināts būt atbildīgam par pamattiesību aizsardzību un par jautājumiem, kas saistīti ar pilsonību Eiropas Savienībā. Pamattiesības un pilsonība veido Eiropas sociālā līguma pamatu. To ievērošana būtu pamatā visiem pasākumiem, kurus es plānotu veikt savā tieslietu, brīvības un drošības komisāra pilnvaru laikā.

Eiropas Savienība balstās uz brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas un tiesiskuma principiem. Es darīšu visu iespējamo, lai mūsu pilsoņi būtu informēti par viņu tiesībām. Es turpinātu veicināt Pamattiesību hartas — pamatteksts, kas nosaka ES pilsoņu un pastāvīgo iedzīvotāju personiskās, pilsoniskās, politiskās, ekonomikas un sociālās tiesības — īstenošanu. Pašreizējā Komisija ir iesniegusi paziņojumu par ES līguma 7. pantu. Es atbalstu šo paziņojumu un tā koncentrēšanos uz pamattiesību pārkāpumu novēršanu ar informēšanas, izglītošanas un sadarbības palīdzību. Es atbalstu ideju par šajā saistībā izveidojamo iestāžu savstarpējo dialogu.

Es uzskatu Eiropas Savienības pievienošanos Eiropas Cilvēktiesību konvencijai kā secīgu soli minētās hartas iekļaušanai Konstitucionālajā līgumā ar juridiski saistošām sekām un kā Eiropas Savienības efektīvas apņemšanās aizsargāt pamattiesības svarīgu sastāvdaļu. Ir pienācis laiks izmantot jau iepriekš paveikto. Lai gan Konstitucionālā līguma spēkā stāšanās ir nepieciešams priekšnosacījums, lai Eiropas Savienība varētu parakstīt Pievienošanās līgumu Eiropas

Cilvēktiesību hartai, es ierosinātu Komisijai, vienojoties ar Eiropas Parlamentu un Padomi, cik vien drīz iespējams, uzsākt visus nepieciešamos pasākumus ar mērķi paātrināt šāda līguma sagatavošanas procesu.

10. Kāda būs jūsu programma patiesas pamattiesību kultūras atbalstīšanai ES? Vai Jūs piešķirsiet līdzekļus un instrumentus pašreiz notiekošajām debatēm un informācijas apmaiņai starp Eiropas Parlamentu un dalībvalstu parlamentiem un starp Eiropas līmeņa tiesām un dalībvalstu konstitucionālajām tiesām, lai efektīvāk dalītos pieredzē un praksē un noteiktu kopīgus standartus Eiropas Savienības līmenī?

Lēmums par Eiropas Rasisma un ksenofobijas uzraudzības centra pilnvaru paplašināšanu, lai nodibinātu Pamattiesību aģentūru, manuprāt, ir loģisks iznākums ar pamattiesībām saistīto jautājumu pieaugošajai nozīmei Eiropas Savienībā. Es priecājos, ka pašreizējā Komisija plāno sākt apspriešanos ar Eiropas Parlamentu un pilsonisko sabiedrību, lai sagatavotu priekšlikumu par šīs aģentūras izveidi. Turpinot šo darbu, es apņemtos ievērot izteiktos viedokļus. Aģentūrai būs galvenā loma patiesas pamattiesību kultūras attīstīšanā Eiropā.

Es arī ierosinātu Kolēģijai saglabāt un pastiprināt visu tiesību aktu priekšlikumu iekšējo pārbaudi ar ietekmes novērtēšanas instrumenta palīdzību, lai nodrošinātu to atbilstību Pamattiesību hartai.

Es uzskatu, ka informācijas un vislabākās pieredzes apmaiņa starp dalībvalstīm ir būtiska, ja mēs vēlamies atbalstīt un veicināt dialogu par tiesību jautājumiem. Es apņemtos veicināt šo sadarbību un būt gatavam palīdzēt atvieglot to tādās jomās kā dialogs starp Eiropas līmeņa tiesām un dalībvalstu konstitucionālajām tiesām.

Attiecībā uz informācijas apmaiņu starp Eiropas Parlamentu un dalībvalstu parlamentiem es personīgi atbalstu pasākumus, kurus nosaka ar Amsterdamas Līgumam pievienoto Protokolu par dalībvalstu parlamentu nozīmi Eiropas Savienībā. Es priecātos par jebkuru *COSAC* ieguldījumu likumdošanas darbā tieslietu, brīvības, drošības un pamattiesību jomā. Es uzskatu, ka demokrātiskā uzraudzība ir svarīga, un es uzsvērtu dalībvalstu parlamentu nozīmi subsidiaritātes principa ievērošanas nodrošināšanā attiecībā uz tiesību aktu priekšlikumiem šajā jomā, kurai Konstitucionālais līgums paredz pastiprinātu mehānismu.

11. Vai Jūs piekrītat, ka brīvi un plurālistiski plašsaziņas līdzekļi ir svarīgs nosacījums, lai pilnībā ievērotu tiesības uz vārda un informācijas brīvību? Vai Jūs piekrītat, ka Eiropas Savienībai ir politisks, morāls un juridisks pienākums savās kompetences jomās nodrošināt, lai tiktu ievērotas ES pilsoņu tiesības uz brīviem un plurālistiskiem plašsaziņas līdzekļiem?

Jā, protams! Es varu tikai piekrist šim demokrātiski orientētajam apgalvojumam — brīvi un plurālistiski plašsaziņas līdzekļi patiešām ir svarīgs nosacījums, lai pilnībā ievērotu tiesības uz vārda un informācijas brīvību. Es pilnībā apzinos Komisijas šī gada sākumā paveiktā darba nozīmīgumu, kura mērķis bija stingri izvērtēt situāciju dažās dalībvalstīs un pārbaudīt uzlabojumu apjomu. Eiropas Savienībai, un īpaši Komisijai, ir pienākums atbilstīgi to kompetencei nodrošināt ES pilsoņu tiesību ievērošanu. Kā Jūs zināt, to paredz Pamattiesību

hartas 11. panta 2. punkts. Šajā sakarā, lai gan plašsaziņas līdzekļi nav manā kompetencē, es mudinātu uz ES pilsoņu tiesību stingru ievērošanu šajā jomā.

12. Vai Jūs piekrītat, ka Eiropas līmenī vajadzētu pieņemt tādus tiesību aktus, kas politiķiem vai kandidātiem liegtu būtisku ekonomisku līdzdalību plašsaziņas līdzekļos, lai tādējādi novērstu interešu konfliktus? Vai Jūs iesniegtu priekšlikumus, lai neļautu valdības locekļiem izmantot politiskiem mērķiem savu līdzdalību plašsaziņas līdzekļos?

Šis jautājums ir cieši saistīts ar vēl vienu būtisku problēmu, kas risināta šīs komitejas maijā pieņemtajā ziņojumā. Visiem politiķiem, partijām, tāpat kā atsevišķiem kandidātiem jāievēro brīvības un demokrātijas principi, kā arī cilvēktiesības un pamatbrīvības. Būdams Kolēģijas loceklis, es atbalstītu iespēju apsvērt tādus Komisijas kompetences jomas pasākumus, kas novērstu jebkāda veida interešu konfliktus. Es uzskatu, ka šajā ziņā liela nozīme ir politisko pārstāvju ekonomisko interešu pārredzamībai, tostarp informācijai par īpašumiem un līdzdalību plašsaziņas līdzekļos.

13. Vai Jūs apņematies ierosināt Eiropas Savienības tiesību aktus par rasisma, antisemītisma un diskriminācijas apkarošanu, lai tādējādi nodrošinātu pamattiesību ievērošanu? Kādas darbības Jūs ieteiktu Komisijai, lai apkarotu diskrimināciju un veicinātu mazākumtautību, it īpaši romu, aizsardzību – pēc paplašināšanās 2004. gada 1. maijā ES ir 9,5 miljoni romu izcelsmes pilsoņu? Vai Jūs piedāvāsiet vidēja termiņa stratēģiju, lai koordinētu tādas programmas un politikas virzienus attiecībā romiem, kas ievēro viņu cilvēktiesības? Vai Jūs atbalstāt "romu sekretariāta" izveidošanu Komisijā?

Kā jūs zināt, pēdējo gadu gaitā ir gūti panākumi atbilstīgi Amsterdamas Līguma 13. pantam, tā kā ir pieņemtas divas direktīvas cīņai pret diskrimināciju. Šajā sakarā es vēlētos mudināt Kolēģiju nodrošināt, ka Kopienas tiesību aktu garantētās jaunās tiesības efektīvi īsteno un piemēro visā ES. Pārkāpumu tiesvedība pret dalībvalstīm, kas vēl nav pilnībā transponējušas šīs direktīvas, jau ir uzsākta. Es uzskatu, ka vajadzētu turpināt šo divu direktīvu atbalstam izveidoto rīcības programmu, kurai ir piešķirti 100 miljoni eiru. Tā noteikti palīdzēs uzlabot izpratni par rasismu un citiem diskriminācijas veidiem.

Manuprāt, liela nozīme palīdzības sniegšanā pilsoņiem attiecībā uz viņu tiesību izlietošanu būs specializēto "vienlīdzīgu iespēju struktūru" izveidošanai katrā dalībvalstī. Turklāt es arī vēlētos panākt piecu gadu informācijas kampaņas "Par daudzveidību — pret diskrimināciju" turpināšanu.

Turklāt pašreizējā Komisija jau ir iesniegusi priekšlikumu pamatlēmumam par cīņu pret rasismu un ksenofobiju. Pēc manām domām šim priekšlikumam ir divēji iemesli — pirmkārt, nodrošināt, ka rasisms un ksenofobija visās dalībvalstīs tiek sodīta, piemērojot efektīvu, samērīgu un atturošu krimināLsodu, kā rezultātā notiek atteikšanās no rasisma un ksenofobijas, un, otrkārt,

uzlabot un veicināt tiesisko sadarbību, novēršot iespējamos šķēršļus. Tagad Padomei šis dokuments jāpieņem pēc iespējās ātrāk.

Viens jautājums, par kuru esmu īpaši daudz domājis, ir nepieciešamība paātrināt rīcību, lai aizsargātu un veicinātu mazākumtautību integrāciju pēc ES paplašināšanās. Tas attiecas galvenokārt uz romiem, kas kopā veido lielāko etnisko minoritāti paplašinātajā ES. Es vēlētos mudināt Kolēģiju panākt, ka visi attiecīgie ES politikas un finansējuma instrumenti kopā darbojas saskanīgi un efektīvi.

Es apzinos, ka pašreizējā Komisija jau strādā pie tā, lai īstenotu "saliedētāku" pieeju rīcībai un finansēšanas instrumentiem, ar kuru palīdzību varētu apkarot romus apdraudošās problēmas. Manuprāt, mums arī vajadzētu turpināt apkopot paraugprakses piemērus (no *EQUAL*, ESF, *PHARE* u.c.), ko varētu tālāk izplatīt pārējām dalībvalstīm, kurās dzīvo romi. iespējams, ka mēs nespēsim rast risinājumu visām problēmām, bet varu jums apsolīt, ka visiem spēkiem mudināšu jauno Komisiju darīt visu, kas ir tās spēkos, saistībā ar šiem romu jautājumiem. Kā piemēru es gribētu minēt jautājumu par izglītību, kam ir izšķirīga nozīme.

14. <u>Vai Jūs domājat, ka Komisija centīsies panākt vienošanos attiecībā uz diviem turpmākiem juridiskiem dokumentiem, kas ir migrācijas un patvēruma tiesiskās sistēmas neatņemamas sastāvdaļas, proti, direktīvu par ilgtermiņa uzturēšanās statusu bēgļiem un personām, kas izmanto alternatīvo statusu, un direktīvu par obligāto standartu ievērošanu atpakaļ nosūtīšanas gadījumos? Kā Jūs plānojat rosināt turpmāko darbu kopējas patvēruma procedūras un vienota patvēruma statusa izveidošanā, kā paredz jaunais Konstitucionālais līgums (III-67. panta 2. punkts)?</u>

Jā, es uzskatu, ka ir svarīgi paplašināt pašreizējo kopējās patvēruma un imigrācijas politikas virzienu juridisko pamatu, pieņemot direktīvu par ilgtermiņa uzturēšanās statusu bēgļiem un personām, kas izmanto alternatīvo statusu, un direktīvu par obligātu standartu ievērošanu atpakaļatgriešanās gadījumos. Komisija pašreiz gatavo direktīvu projektu šajās jomās, apspriežoties ar dalībvalstīm, un es esmu paredzējis šos priekšlikumus iesniegt Padomei un Parlamentam 2005. gada sākumā.

Kā jau uzsvēru savā atbildē uz 3. jautājumu, es ceru, ka abus priekšlikumus pieņems ar koplēmuma procedūru. Lai tā notiktu attiecībā uz priekšlikumu par atpakaļatgriešanos, vispirms Padomei būtu jānolemj — atbilstīgi saistībām, ko tai uzliek Līguma 67. panta 2. punkts un ko pamato Nicas Līguma Deklarācija Nr. 5. — pāriet uz koplēmuma procedūru jautājumos, kas minēti 63. panta 3. punkta b) apakšpunktā (nelegālā imigrācija).

Šī gada jūlijā Komisija izdeva paziņojumu par vienotu procedūru, kurā vispārīgāk izklāstīts, kā turpināt darbu pie kopējas patvēruma procedūras un vienota patvēruma statusa izveidošanas. It īpaši šajā paziņojumā ir izklāstīta nepieciešamība pēc sagatavošanās posma, mācoties no pieredzes Eiropas kopējās patvēruma sistēmas pirmā posma sarunās un īstenošanā, kā arī nosakot likumdošanai piemērotās sastāvdaļas. Vienlaicīgi šāda pieeja palīdzētu noteikt tās sastāvdaļas, kurās saskaņošanu iespējams panākt bez likumdošanas un kurās piemērotāk būtu izmantot

ciešāku dalībvalstu administratīvo sadarbību praktiskajos aspektos. Šādu pieeju es uzskatu par piesardzīgu, saprātīgu un politisku iespējamu, un tāpēc esmu paredzējis to apstiprināt.

15. Attiecībā uz politisku partnerattiecību izveidi ar bēgļu un migrantu izcelsmes valstīm kāda ir Jūsu nostāja jautājumā par Itālijas un Vācijas kopīgo inciatīvu atvērt migrantu pieņemšanas centrus, lai apstrādātu patvēruma pieteikumus ārpus Eiropas Savienības teritorijas?

Pirmām kārtām mums nevajadzētu skatīt imigrācijas politiku kā atsevišķu iniciatīvu, bet gan kā daļu no Eiropas Savienībās vispārējās politikas. Šo ideju vajadzētu attīstīt tālāk turpmākās diskusijās.

Ar *Cap Anamur* kuģi saistītie notikumi ir būtiski ietekmējuši diskusijas par jaunām pieejām migrācijas plūsmas, kā arī piespiedu migrācijas pārvaldībai. Šis gadījums skaidri parādīja, ka cilvēki joprojām ir spiesti doties uz ES, lai meklētu darbu un/vai aizsardzību, un ka ES ir jāizstrādā skaidrs, reāls un aktīvs risinājums šim jautājumam. Mums ir jāatrod ekonomiski realizējama alternatīva kontrabandistu piekoptajai slepenajai un bīstamajai rīcībai, kas apdraud gan cilvēkus, kuriem ir leģitīma nepieciešamība pēc starptautiskas aizsardzības, gan migrantus, kas mēģina iekļūt dalībvalstīs labākas dzīves meklējumos. Ir skaidrs, ka tas ir iespējams tikai, pilnībā sadarbojoties ar izcelsmes un tranzīta valstīm. Itālija un Vācija ir izrādījušas patiesu apņēmību risināt šos jautājumus un ir iesniegušas konkrētus ierosinājumus, kā to darīt. Šo valstu idejas ir vērtīgs papildinājums joprojām notiekošajām diskusijām ES iekšienē, un es ar nepacietību gaidu to turpmāko attīstību, kā arī diskusijas Padomē un Eiropas Parlamentā par šo valstu priekšlikumu priekšrocībām un realizējamību.

Šīm idejām jābūt saderīgām ar Komisijas līdz šim izmantoto divējo politikas pieeju un šī pieeja jāpapildina. Atbilstīgi šiem priekšlikumiem vispirms būtu jāizveido kopēja Eiropas patvēruma sistēma (KEPS), kas garantētu aizsardzību ES tām personām, kurām patiesi šāda aizsardzība ir vajadzīga, tajā pašā laikā piedāvājot dalībvalstīm efektīvus instrumentus, kā risināt gadījumus, kad patvēruma iespējas ļaunprātīgi izmanto cilvēki, kas alkst labākas dzīves, bet kam nav nepieciešama aizsardzība. KEPS pamatā ir pieņēmums, ka kopēja politika samazinātu nesankcionētu tālāku pārvietošanos un ļautu dalībvalstīm risināt patvēruma meklēšanas sekas ES solidārā garā, kā arī dalot pienākumu nastu. Šo ES patvēruma politikas iekšējo aspektu papildina līdzsvarota pieeja, ko Komisija pieņēma 2004. gada jūnija paziņojumā "Uzlabota pieeja ilglaicīgiem risinājumiem", kurā noteikta ES nozīme starptautiskā aizsardzības režīma uzlabošanā, veidojot pilnīgas partnerattiecības ar valstīm attiecīgajā reģionā. Šīs pieejas pamatā ir mērķis labāk pārvaldīt piekļuvi dalībvalstu teritorijām saistībā ar personām, kas pieprasa starptautisku aizsardzību, un veicināt migrantu izcelsmes reģionu aizsardzības spējas, lai bēgļi varētu saņemt efektīvu aizsardzību ātri un pēc iespējas tuvāk to vajadzībām, samazinot nepieciešamību pēc neregulāras tālākas pārvietošanās.

Abu iepriekš minēto dalībvalstu izvirzītās sākotnējās idejas attiecas uz specifisko situāciju pēdējās tranzīta valstīs, kur migranti un bēgļi apstājas pirms iebraukšanas ES. Šo valstu konkrētajai situācijai un sarežģītajām problēmām, ar ko tās saskaras, ir vajadzīga īpaša pieeja, kas atbilst iepriekš izklāstītajai divējai pieejai. ES būtu jācenšas tālāk attīstīt tā doma par drošām trešām valstīm, kas ir ietverta drīzumā oficiāli pieņemamajā Padomes direktīvā par patvēruma

procedūrām. Vispirms būtu jārisina jautājums par humānajām vajadzībām un jānodrošina, ka Vidusjūra nekļūst par "kapsētu". Personām, kuras nokļūst apstākļos, kur nepieciešama aizsardzība, un kurām šajās valstīs nav iespēju integrēties, ir jāpiedāvā ekonomiski realizējama, legāla un droša alternatīva kontrabandistu cilvēku pārvadājumiem, cita starpā piedāvājot shēmas pārvietošanai uz ES. Tomēr šiem politikas virzieniem vienlaicīgi jāspēj risināt arī jautājums par transitīvo iedzīvotāju jauktā rakstura migrāciju šajās valstīs un jāveicina informācijas apmaiņa par faktiskām iespējām migrēt uz ES. Rīcības plāni, kas noslēgsies šī gada beigās saistībā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku un risinās starp ES un dažādām Ziemeļāfrikas valstīm, sniedz svarīgu struktūru tam, kā veicināt politisko dialogu par šiem jautājumiem, un paver ceļu konkrētām sadarbības un pastiprinātas palīdzības iespējām.

Jebkurām jaunām pieejām būs jāņem vērā daudzi pamatprincipi, it īpaši ievērojot dalībvalstu starptautiskās tiesiskās saistības, tostarp saistības pilnībā piemērot 1951. gada Bēgļu konvenciju, neizraidīšanas principu un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju. Turklāt jebkuras jaunas pieejas pamatā jābūt patiesai pienākumu sadales sistēmai gan ES iekšienē, gan ar trešām uzņēmējvalstīm, nenovirzot visus pienākumus šīm valstīm. Tāpēc šādām sistēmām jābalstās uz pilntiesīgām partnerattiecībām ar izcelsmes, tranzīta, pirmā patvēruma un galamērķa valstīm un starp tām. Visbeidzot pats galvenais — šādām jaunām pieejām jāpapildina un nevis jāaizstāj kopējā Eiropas patvēruma sistēma un personu likumiskās tiesības individuāli un spontāni meklēt patvērumu ES dalībvalstīs.

16. <u>Kā Jūs attīstīsiet legālās migrācijas iniciatīvas un legālo migrantu integrāciju, paturot prātā, ka migrācijas legālie kanāli var mazināt spiedienu uz patvēruma sistēmu, tādējādi palīdzot cilvēkiem, kuriem ir patiesa vajadzība pēc starptautiskas aizsardzības? Vai komisāra amata kandidāts apņemas attīstīt legālo imigrāciju, vajadzības gadījumā nosakot Eiropas kvotas, vienlaikus nodrošinot imigrantu integrāciju, kā to paredz jaunais juridiskais pamats, ko nosaka Konstitucionālais līgums (III-168. panta 4. punkts)?</u>

Es uzskatu, ka ir ļoti svarīgi labot nepilnības ES tiesību aktos par legālo migrāciju, izveidojot kopēju struktūru darba migrantu uzņemšanai. Tomēr jaunais Konstitucionālais līgums paredz dalībvalstu tiesības noteikt uzņemamo trešo valstu valstspiederīgo skaitu, un tāpēc jebkurš priekšlikums par Eiropas kvotām ir izslēgts. Tomēr es gribētu norādīt, ka nesenais Komisijas veiktais pētījums par saikni starp legālo un nelegālo migrāciju liecina, ka ir iespējams izmantot dalībvalstu kvotas kopā ar citiem pasākumiem, lai uzlabotu migrācijas plūsmu pārvaldību.

Esmu pilnīgi pārliecināts, ka ES iniciatīvas legālās migrācijas jomā jāpapildina ar aktīvu integrācijas politiku. Migrantu uzņemšanas un integrācijas politikas jomas ir nešķirami saistītas, un tām ir vienai otru jāstiprina. Dalībvalstīm jāmācās no citu dalībvalstu pieredzes šajā jomā, un Komisija cieši sadarbojas ar tām, lai uzlabotu informācijas un paraugprakses apmaiņu. Atbilstīgi jaunajam Konstitucionālajam līgumam dalībvalstu integrācijas politika jāizstrādā Eiropas struktūrā, un tāpēc es esmu gandarīts, ka Nīderlandes prezidentūra ar Komisijas atbalstu strādā pie kopēju integrācijas pamatprincipu noteikšanas.

Turklāt es vēlos turpināt atbalstīt un veicināt sadarbību starp visām integrācijas jomā iesaistītajām pusēm un stimulēt paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm. Esmu paredzējis īpašu prioritāti piešķirt imigrantu līdzdalības palielināšanai darba tirgū, integrācijas kursu veicināšanai, ar iedzīvotāju augošo daudzveidību saistīto problēmu risināšanai Eiropas pilsētās un dialoga veidošanai starp migrantu organizācijām.

Protams, tas viss būs iespējams tikai tad, ja jaunajā finanšu plānā laikposmam pēc 2007. gada būs piešķirti vajadzīgie līdzekļi.

17. Tā kā Eiropas Parlaments ir noraidījis Itālijas priekšlikumu par kopīgiem avioreisiem, vai Jūs vēl arvien atbalstāt priekšlikumu veikt sagatavošanas pasākumu, lai finansētu atgriešanos, proti, priekšlikumu, kam nav juridiska pamata?

Finanšu solidaritātes mehānisms atpakaļatgriešanās politikas atbalstam atbilst saskaņotai, visaptverošai un līdzsvarotai pieejai attiecībā uz migrācijas politiku un nodrošina uzticēšanos legālās migrācijas politikai. Es turpināšu aizstāvēt šīs politikas virzienu atbilstīgi pašreizējās Komisijas ieņemtajai nostājai un virzīšu to partnerattiecībās ar Padomi un Parlamentu un, protams, attiecīgajām trešām valstīm. Komisijas priekšlikums sagatavošanās rīcībai 2005. un 2006. gadam (paredzot tai 15 miljonus eiru ik gadus), lai atbalstītu kopēju atpakaļatgriešanās politiku, finansējot īpašas programmas, ir pirmais solis ceļā uz īpaša Kopienas mēroga finanšu instrumenta izstrādāšanu. Ideju par šādu instrumentu apstiprināja Eiropadome sanāksmēs, kas notika Salonikos un Briselē, uzdodot Komisijai rīkoties šajā jomā.

Šādam instrumentam nešaubīgi ir nepieciešams pastāvīgs juridiskais pamats, un jaunajā finanšu plānā tas, sākot ar 2007. gadu, būtu jāiekļauj tiesiskuma, brīvības un drošības pamatprogrammās. Pašreizējo sagatavošanās pasākumu nolūks ir sagatavot un novērtēt šāda pastāvīga instrumenta saturu un procesuālos un finanšu mehānismus, kā arī attīstīt tā papildināmību ar citiem instrumentiem, piemēram, *AENEAS* programmu par sadarbību ar trešām valstīm. Es apzinos, ka šis sagatavošanās pasākums prasa nozīmīgus finanšu līdzekļus, tomēr, manuprāt, tā ir absolūti nepieciešama, ņemot vērā problēmas sarežģītību.

Integrētajām atpakaļatgriešanās programmām jāietver šī procesa dažādie posmi, lai nodrošinātu atpakaļatgriešanās noturību. Es ierosinu, ka šīm programmām vajadzētu aptvert gan brīvprātīgo, gan piespiedu atpakaļatgriešanos. Es vēlētos uzsvērt, ka šī iniciatīva atbalstītu ES tiesību aktus, jo es ierosināšu, lai Komisija 2005. gada sākumā iesniedz priekšlikumu direktīvas projektam par kopējiem atpakaļatgriešanos reglamentējošiem standartiem. Jau atkal šī ir joma, kurā es redzu skaidru nepieciešamību pēc agrākas pāriešanas uz koplēmuma procedūru, piemērojot Konstitucionālā līguma 67. panta 2. punktu.

18. Kā Jūs nodrošināsiet to, ka sadarbībā ar trešām valstīm migrācijas un patvēruma jautājumos pienācīgi ņems vērā bēgļu un to cilvēku tiesības, kuriem nepieciešama starptautiska aizsardzība, ieskaitot cilvēktiesību ievērošanas veicināšanu izcelsmes valstīs un efektīvu aizsardzības iespēju

attīstīšanu pirmā patvēruma valstīs? Kādas ir Jūsu domas par iespējām nākotnē veikt pārvietošanas pasākumus Eiropā?

Cilvēktiesību ievērošanas veicināšana un demokrātijas saliedēšana ir galvenie ES ārpolitikas mērķi. Tāpēc tie veido pilntiesīgu tās jomas daļu, kurā ES īsteno visaptverošu ārlietu politiku attiecībā uz patvērumu un imigrāciju. Cenšoties tālāk veicināt šo mērķu nozīmību, demokrātijas principu un tiesiskuma, kā arī mazākumtautību tiesību un pamatbrīvību ievērošana kā būtiska sastāvdaļa ir iekļauta 2004. gada maijā pieņemtajā *AENEAS* programmā, kas piedāvā palīdzību trešām valstīm migrācijas un patvēruma jomā.

Runājot īpaši par patvērumu, es atbalstu līdzsvaroto pieeju, ko Komisija pauda 2004. gada jūnija paziņojumā "Uzlabota pieeja ilglaicīgiem risinājumiem", kurā noteikta ES nozīme starptautiskā aizsardzības režīma uzlabošanā, veidojot pilnīgas partnerattiecības ar valstīm attiecīgajā reģionā. Šīs pieejas pamatā, no vienas puses, ir mērķis labāk pārvaldīt piekļuvi dalībvalstu teritorijām saistībā ar personām, kas pieprasa starptautisku aizsardzību, un, no otras puses, veicināt migrantu izcelsmes reģionu aizsardzības spējas, lai bēgļi varētu saņemt efektīvu aizsardzību pēc iespējas ātrāk un tuvāk to vajadzībām, samazinot nepieciešamību pēc neregulāras tālākas pārvietošanās.

Es piekrītu šajā paziņojumā paustajam uzskatam, ka vislabākais veids, kā turpināt darbu šajā jomā, ir izveidot ES reģionālās aizsardzības programmas ar pasākumiem attiecīgo reģionu aizsardzības veicināšanai. To mērķis būtu meklēt iespējas, kā ES var uzlabot un visbeidzot arī atrisināt ieilgušās bēgļu problēmas. Šīs programmas ir praktiskas un funkcionējošas, un to mērķis ir viest pārmaiņas uz vietas. Pašreizējā Komisija ir norādījusi, ka ir jāizveido ES reģionālās aizsardzības izmēģinājuma programma saistībā ar Komisijas konstatēto bēgļu situāciju ciešā sadarbībā ar ANO Augsto komiteju bēgļu jautājumos un, apspriežoties ar Padomi; turklāt jāparedz rīcības plāns līdz 2005. gada jūnijam, un jāizveido ES reģionālās aizsardzības programma līdz 2005. gada decembrim. Esmu paredzējis pilnībā pieturēties pie šī darba plāna. 2004. gada jūnija paziņojumā ir arī ierosināts ES reģionālās aizsardzības programmā nozīmīgu vietu piešķirt ES mēroga pārvietošanas sistēmai. Atbilstīgos gadījumos piemērojot šādu sistēmu, varētu nodrošināt, ka personas, kam ir nepieciešama starptautiskā aizsardzība, ieceļo ES daudz piemērotākā un kontrolētākā veidā, turklāt šī sistēma būtu elastīga un piemērojama specifiskām situācijām. Pašreizējā Komisija ir uzsvērusi nepieciešamību iesniegt priekšlikumu šādai sistēmai līdz 2005. gada jūlijam, un es šo mērķi pilnībā atbalstu.

19. ***Kādus pasākumus Jūs veiksiet, lai piešķirtu prioritāti dalībvalstu uzraudzībai saistībā ar to, kā tās pilda savas saistības īstenot līdz šim pieņemtos Kopienas tiesību aktus par patvērumu? Vai Jūs veiksiet aktīvus pasākumus atbilstoši Komisijas pilnvarām, nepieciešamības gadījumā ieskaitot juridiskas darbības pret dalībvalstīm, kuras kārtīgi nepilda saistības pārņemt un īstenot Kopienas direktīvas? Gadījumos, kad uzraudzības rezultātā atklāsies neatbilstības un trūkumi esošajā Kopienas tiesību sistēmā attiecībā uz bēgļu aizsardzību un patvērumu, vai Jūs izmantosiet Komisijas pilnvaru tiesības ierosināt grozījumus vai jaunus tiesību aktus, lai labotu šos trūkumus?***

Dalībvalstu veikto imigrācijas un patvēruma jomu īstenošanas pasākumu uzraudzību es uzskatu par ļoti svarīgu. Manuprāt, ļoti būtiska ir pastiprināta pārredzamība. Lai to panāktu, esmu paredzējis izmantot divas dažādas pieejas.

Pirmā būs patiesi aktīva pieeja. Komisija organizēs un vadīs virkni sanāksmju — saziņas komitejas — ar dalībvalstu speciālistiem, lai palīdzētu tām pareizi īstenot tiesību aktus un vajadzības gadījumā risināt to interpretācijas jautājumus. Saziņas komiteju izveide, paredzot pa vienai komitejai attiecībā uz katru galveno juridisko dokumentu, dos dalībvalstīm un Komisijai sistemātisku pamatu diskusijām par praktiskiem īstenošanas problēmu risinājumiem. Šādas pieejas ir pēc iespējas pilnvērtīgāk palīdzēt dalībvalstīm īstenot un piemērot Kopienas tiesību aktus. Tāpēc šīs komitejas tiksies regulāri līdz tiesību aktu īstenošanas termiņam, kā arī pēc tam, lai apspriestu interpretācijas jautājumus un saskaņotāku pieeju.

Otrkārt, es pārliecināšos, ka Komisija, pildot savu Līguma uzraudzības lomu, īsteno striktu uzraudzību pār ES tiesību aktu transponēšanu imigrācijas un patvēruma jomās. Uzraudzību īstenos secīgi pēc tādu labi izstrādātu procedūru izmantošanas, kas ir paredzētas ES tiesību aktu pareizas īstenošanas pārbaudīšanai. Ja procesā atklāsies dalībvalsts ir izdarījusi būtisku pārkāpumu, es nevilcināšos ierosināt, lai Komisija sāk tiesvedību pret šo dalībvalsti Eiropas Kopienu Tiesā. Es uzskatu, ka pašreizējā Komisija šovasar pamatoti izlēma uzsākt Eiropas Kopienu Tiesā 14 lietas pret dalībvalstīm par direktīvu netransponēšanu imigrācijas un patvēruma jomā.

Es arī apsolu, ka gadījumos, kad uzraudzības rezultātā konstatēs būtiskas neatbilstības un trūkumus tiesību aktos par obligātajiem standartiem, ko pieņēma atbilstīgi 63. pantam, es izmantošu Komisijas tiesības iesniegt likumdošanas priekšlikumus par grozījumiem.

20. Kādus pasākumus Jūs plānojat veikt, lai stiprinātu Savienības kopējo ārējo robežu? Kādu lomu Jūs paredzat Robežkontroles aģentūras attīstībai un kādi ir Jūsu uzskati par jūras un gaisa satiksmes robežkontroles aģentūru iespējamo lomu nākotnē?

Es sagaidu, ka aģentūra būs Eiropas Savienības dalībvalstu ārējo robežu patiesi integrētas pārvaldības stūrakmens, un es gribētu uzsvērt, ka pašas aģentūras izveide ir pasākums, kas paredzēts, lai uzlabotu un stiprinātu dalībvalstu un Kopienas solidaritāti, veicot šos nozīmīgos uzdevumus. Manuprāt, šajā sakarā būtu, protams, lietderīgi, ja aģentūra attīstītu sadarbību ar valstu iestādēm, kuras ir atbildīgas par drošību un muitas kontroli. Attiecībā uz pārvaldības aģentūru iespējamo nākotnes lomu saistībā ar jūras un gaisa telpas robežām es gribētu uzsvērt, ka aģentūras kompetence attiecas uz visām ārējām robežām. Aģentūra nodibinās vairākas specializētas filiāles, kuras būs atbildīgas par zemes, gaisa telpas un jūras robežām un kuras, cita starpā, būs atbildīgas par operatīvo darbību veikšanu. Tāpēc nav vajadzīgs veidot citas aģentūras, kurām būtu jāveic īpaši uzdevumi jūras un gaisa telpas robežu pārvaldībā.

Komisija pašlaik veic nepieciešamos pasākumus, lai sagatavotos aģentūras izveidošanas fāzei; ir paredzēts, ka aģentūra sāks darbību 2005. gada sākumā. Tomēr pirmie divi gadi līdz 2007. gadam, kad stājas spēkā nākamais finanšu plāns, būs aģentūras "iesildīšanās" periods, ko vajadzētu izmantot, lai atklātu jaunus veidus, kā uzlabot sadarbību ārējo robežu pārvaldībā un kā

nosūtīt atpakaļ trešo valstu iedzīvotājus, kuri Eiropas Savienībā uzturas nelegāli. Jaunā finanšu plāna stāšanās spēkā (no 2007. gada) iezīmēs arī jaunu fāzi lielākas solidaritātes attīstībā un vienmērīgāku sloga sadali ārējo robežu pārvaldībā Kopienas līmenī. Šajā sakarā daļa no palielinātā finanšu līdzekļu apjoma, kas paredzēts tiesiskumam, brīvībai un drošībai, būtu jānovirza aģentūras operāciju kapacitātes un intensitātes attīstībai, dalībvalstu kopējam labumam. Šajā nākotnes laika posmā aģentūrai varētu piemeklēt jaunus uzdevumus (piemēram, Šengenas izvērtēšanu, un liela apmēra IT sistēmu pārvaldīšanu). Tik tiešām 2004. gada 14. jūlija paziņojumā par finanšu plānu no 2007. līdz 2013. gadam ir skaidri norādīts, ka tiks pārbaudīta iespējamība aģentūru izmantot kā koordinācijas punktu, lai nodrošinātu sadarbību starp visām galvenajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par robežu pārvaldību.

21. <u>Kā Komisija sadarbosies ar dalībvalstīm un terorisma apkarošanas koordinatoru, lai nodrošinātu to, ka ES īsteno savu apņemšanos, un kādus pasākumus Komisija veiks, lai efektīvi nodrošinātu dalībvalstu sadarbību, kā arī ES sadarbību ar trešām valstīm, īpaši ar ASV? Vai Komisija visos savos politikas virzienos ņems vērā ar terorismu saistītos jautājumus un izstrādās saskaņotu pieeju šī jautājuma risināšanai attiecībā gan uz iekšlietām, gan ārlietām? Kādus pasākumus komisāra amata kandidāts plāno veikt, lai palīdzētu terorisma upuriem?</u>

Es ierosinātu, lai Komisija aktīvi turpina piedalīties Padomes darbā, cieši sadarbojoties ar Padomes ģenerālsekretāru/ kopējās ārpolitikas un drošības Augsto pārstāvi un Padomes terorisma apkarošanas koordinatoru. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai īstenotu pasākumus, ko iesaka Terorisma apkarošanas rīcības plāns, kurā ir noteiktas vairāk nekā 100 darbības, īpaši uzsverot terorisma finansēšanu, terorisma izraisīto seku novēršanu un īpaši nozīmīgas infrastruktūras aizsardzību. Es esmu informēts, ka *de Vries* un Komisijas dienesti ir vienojušies par praktisko kārtību, kā strādāt turpmākajos mēnešos. Komisijas dienestu sadarbības grupa, kuru koordinē mans Ģenerāldirektorāts, nāks klajā ar ziņojumiem par trīs tēmām. Padome tos palīdzēs apvienot vienā ziņojumā decembra Eiropadomei. Ilgākā laika posmā Komisijai būtu jākoncentrējas arī uz terorisma cēloņu novēršanu.

Izsakoties vispārīgāk, — lai panāktu sadarbību starp iekšējo un ārējo darbību, Komisija ir jau izveidojusi augsta līmeņa darba grupu, kas sastāv no Komisijas ģenerāldirektoriem, kuru uzdevums ir nodrošināt realizējamo politiku konsekvenci. Lai to sasniegtu, es cieši sadarbotos ar ārlietu komisāru un citiem kolēģiem. Ir izveidoti dažādi mehānismi, lai terorisma apkarošanu pilnībā integrētu ES ārējās attiecībās. Nolīgumi ar trešām valstīm nodrošina pamatu vispārējām stratēģijām, kas var palīdzēt piekļūt terorisma sākotnējiem cēloņiem. Tādējādi jaunos nolīgumos regulāri ir iekļautas pretterorisma klauzulas, kas paredz īpašu tehnisku palīdzību, lai īstenotu attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas. Liela nozīme ir arī palīdzībai attīstības jomā un politiskajam dialogam.

Runājot par sadarbību ar ASV, ļaujiet man minēt divus ASV un Eiropola nolīgumus un nolīgumu starp ES un ASV par abpusēju tiesisku palīdzību un izdošanu. Īpaši pēdējie divi nolīgumi ir vēsturisks precedents, un tie norāda transatlantiskās solidaritātes spēku, īpaši attiecībā uz terorisma apkarošanu. Ilgstošu sadarbību ar ASV nodrošinās dažādi ES un ASV dialogi, kas iekļauti Jaunajā transatlantiskajā programmā. Nesen uzsāktais ES un ASV politikas dialogs par robežu un transporta drošību, kur līdzpriekšsēdētājs ir mans ģenerāldirektors, ir labs piemērs konkrētai sadarbībai.

Solidaritātei starp dalībvalstīm būtu jābūt saistītai ar kopējām rūpēm par mūsu pilsoņiem, kas var kļūt par upuriem. Es apsveicu Eiropas Parlamenta atbalstu terorisma upuriem, izveidojot jaunu budžeta pozīciju izmēģinājumprojekta īstenošanai. Komisija pašlaik izskata iesniegtos priekšlikumus. Pēc teroristu uzbrukumiem Madridē Eiropadome aicināja Komisiju nodrošināt, lai 2004. gada budžetā pieejamos līdzekļus steidzamā kārtā piešķirtu terorisma upuru atbalstam. Es esmu apņēmības pilns meklēt veidus, kā paplašināt solidaritātes mehānismu, lai nodrošinātu kompensācijas terorisma upuriem. Eiropas Parlaments ir regulāri jāinformē.

22. <u>Vai Komisija apņemsies izstrādāt Eiropas drošības plānu, pamatojoties uz dalībvalstu drošības plāniem un paredzot tiešu iesaistīšanos gan iestāžu, gan aģentūru līmenī (Eiropols, Eurojust un iecerētā Eiropas prokuratūra) tikai tādos gadījumos, kad tas ir absolūti nepieciešams? Vai Komisija apņemsies ieviest drošības komunikāciju un informācijas apmaiņas tīklus, piemēram, izveidojot Eiropas sodāmības reģistru, vienlaikus nodrošinot demokrātisku kontroli pār drošības iestāžu jebkuru sadarbību no EP, kā arī dalībvalstu parlamentu un Eiropas tiesnešu puses. Vai tā apņemsies pēc iespējas drīz nodrošināt juridisko pamatu un efektīvu EP informēšanu un iesaistīšanu, it īpaši, kad jāizraugās drošības jomas pētījumu projekti, kuriem piešķir finansējumu vairāku miljonu eiro apmērā (PASR-2004)?</u>

Es piekrītu, ka Eiropas drošības plāna izstrāde varētu būt mūsu atbildes uz šīgada teroristu uzbrukumiem Madridē ievērojama sastāvdaļa. Eiropas drošības plāna izstrādāšana un īstenošana, protams, lielā mērā balstītos uz dalībvalstu ieguldījumiem. Tomēr es esmu pārliecināts, ka ir būtiski dalīties ar informāciju par kriminālapdraudējumiem Eiropas līmenī un tos saprast. Eiropolam ir nozīmīga loma, jo tam ir unikāla iespēja analizēt informāciju no visām 25 dalībvalstīm. Viens no maniem galvenajiem uzdevumiem būtu attīstīt ideju par tiesībsargāšanu pretizlūkošanas dienestu vadībā, lai ļautu Padomei pieņemt lēmumus, balstoties uz Eiropola sagatavotu precīzu stratēģisko un operatīvo novērtējumu. *Eurojust* šajā procesā arī ir būtiska nozīme. To visu sakot, es negribu teikt, ka vēlos valstu tiesībsargājošās iestādes aizstāt ar Eiropolu vai *Eurojust*. Manā izpratnē to nozīme ir liela, bet tikai papildinoša.

Uzlabota izlūkošanas un citas informācijas apmaiņa ir būtiska. Es ticu, ka dalībvalstu nevēlēšanos pilnībā apmainīties ar izlūkošanas informāciju ir izraisījis savstarpējās uzticības un Eiropas vienotā redzējuma par kopējiem draudiem trūkums. Ir vajadzīga Eiropas informācijas politika, kas nodrošinātu pareizu attiecību starp, no vienas puses, tiesībsargājošo aģentūru visu nepieciešamo līdzekļu terorisma un nopietnu kriminālpārkāpumu apkarošanai uzlabošanu, zinot, ka apmaiņa ar izlūkošanas informāciju ir droša, un, no otras puses, nodrošinot datu un pamattiesību nepieciešamo aizsardzību un tiesisko un parlamentāro kontroli. Šāda līdzsvara saglabāšana būtu viens no maniem vadošajiem principiem. Tam pašam principam būtu jāveicina arī turpmākais darbs, veicinot saikni starp sodāmības reģistra datu bāzēm un noteikumiem par personas datu aizsardzību tiesu iestāžu un policijas sadarbības jomā.

Es domāju, ka EP šajā jomā ir jāatrod vieta.

Drošības pētniecības sagatavošanas pasākums (*PASR*), kam, kā Jūs zināt, nevajag tiesisku pamatu, sāka darboties 2004. gadā un to ir plānots turpināt līdz 2006. gadam. Tā ir paredzēta tam, lai sagatavotos Kopienas finansētai "Eiropas drošības pētniecības programmai" (*ESRP*), ko ir plānots sākt 2007. gadā. Sagatavošanas darbības plānu izstrādāja pēc plašas apspriešanās, kurā piedalījās visas iesaistītās puses, tostarp Eiropas Parlamenta pārstāvji.

Nākotnē Eiropas Parlamentam jābūt vairāk iesaistītam šīs darbības kontrolē. Es cieši sadarbotos ar manu kolēģi, kurš ir atbildīgs par drošības pētniecību un atbalstītu plašākas Eiropas drošības pētniecības programmas (2007.–2013. g.) iekļaušanu Pētniecības un tehnoloģiskās attīstības 7. pamatprogrammā (*FP7*).

23. <u>Vai komisāra amata kandidāts apņemas veicināt augsta līmeņa standartus privātuma un personas datu aizsardzībā visās ES regulētajās jomās, pārskatot privātpersonu personas datu sistemātiskas un nesamērīgas vākšanas stratēģijas (kā EP norādījis savā 2004. gada 31. marta rezolūcijā)? Vai komisāra amata kandidāts apņemas pēc iespējas drīz iesniegt priekšlikumu par pamatlēmumu, kurā noteikti datu aizsardzības standarti attiecībā uz trešo pīlāru un kurā kā Eiropas mēroga atbildīgā iestāde paredzēta komiteja, ko veido dalībvalstu iestādes (kas Kopienas līmenī apvienojas grupā, kura noteikta Direktīvas 95/46 29. pantā)?</u>

Es esmu apņēmies panākt pienācīgu līdzsvaru starp likumīgām tiesībsargājošo iestāžu prasībām un privātuma aizsardzību saskaņā ar līgumiem un ES Pamattiesību hartu. Augstie Eiropas standarti attiecībā uz privātpersonu pamattiesībām, īpaši tiesībām uz privātumu, jau ir spēkā. Komisijai jāturpina nodrošināt, lai šos noteikumus pareizi ievērotu.

Taču mēs nedrīkstam ignorēt to, ka starptautiskā terorisma un nozieguma draudi ir kļuvuši par vienu no galvenajām drošības problēmām. Padomes 2004. gada 25. marta deklarācijā par terorismu ir aicināts rīkoties attiecībā uz informācijas vākšanu un apmaiņas vienkāršošanu. To paveikt nozīmē radīt apstākļus, lai ES tiesībsargājošām iestādēm, pamatojoties uz kopējiem standartiem, tostarp datu aizsardzības noteikumiem, būtu pieeja atbilstīgiem un nepieciešamiem datiem un informācijai.

ES ir pienākums veicināt stabilitāti un drošību aiz mūsu robežām. Taču šajā jomā, tāpat kā iekšējās politikas jomās, personas datu vākšanai ir jābūt proporcionālai nepieciešamiem drošības pasākumiem.

Personas datu aizsardzība ir trešā pīlāra prioritāte. Komisijas 2004. gada likumdošanas un darba programmā ir paredzēts sagatavot likumdošanas priekšlikumu, kurš nosaka attiecīgus standartus. Neeksistē vispārēji noteikumi, līdz ar to Direktīva Nr. 95/46/EK neattiecas uz valsts tiesībsargājošo iestāžu veikto personas datu apstrādi, kas noteikta ES līguma VI sadaļā. Mums ir jāizstrādā īpaši datu aizsardzības noteikumi Šengenai, Eiropolam, *Eurojust* un muitas informācijas sistēmai. Priekšlikumi šajā jomā jāizstrādā, konsultējoties ar dalībvalstīm, kā arī Eiropolu un *Eurojust*.

Īpašas iestādes izveide ir jānošķir no Direktīvas Nr. 95/46/EK 29. pantā noteiktās darba grupas, kurai nav uzraudzības, bet ir padomdevēja statuss. Jāuzlabo sadarbība ar attiecīgajām valstu iestādēm.

24. Parlaments 2004. gada 31. marta rezolūcijā par gaisa transporta pasažieru personas datu aizsardzību aicināja Komisiju apturēt iniciatīvas, kuru mērķis ir ieviest Eiropas centralizētu pasažieru personas datu pārvaldību. Pēc tam Eiropas Parlaments nolēma iesniegt prasību tiesā gan par Komisijas lēmumu, gan par Padomes noslēgto vienošanos. Pagaidām Komisija turpina sarunas ICAO (Starptautiskā civilās aviācijas organizācija) līmenī, acīmredzot cenšoties ar daudzpusēju nolīgumu apiet to, ko varētu apturēt divpusēja ES un ASV vienošanās. Vai Jūs neuzskatāt, ka Komisijai vajadzētu apturēt šīs sarunas ICAO līmenī vismaz līdz laikam, kamēr nav tiesas lēmuma EP ierosinātajā lietā? Vai Jūs neuzskatāt, ka starp iestādēm jārespektē lojālas sadarbības princips un ka EP un Komisijas attiecībās jāvalda uzticēšanās pilnai gaisotnei?

Es zinu, ka pastāv viedokļu atšķirība starp Parlamentu, no vienas puses, un Komisiju, no otras puses, attiecībā uz lēmumu par pienācīgu aizsardzību un starptautisko nolīgumu par pasažieru datu nodošanu ASV, kuru izskata Eiropas Kopienu Tiesā. Komisija, protams, nedarīs neko tādu, kas varētu ietekmēt Tiesas lēmuma pieņemšanu šajā lietā.

Kaut arī tā nav joma, kas ir tiešā tiesiskuma, brīvības un drošības komisāra atbildībā, es ticu, ka Komisija nedrīkst norobežoties no attīstības citos forumos, piemēram Starptautiskajā civilās aviācijas organizācijā (*ICAO*). Mūsu dalībvalstis ir starp 188 *ICAO* līgumslēdzējām pusēm. Arī Eiropas Parlamenta interesēs ir, lai Eiropas Savienības nostāja pašlaik notiekošajās sarunās starp *ICAO* dalībniekiem.

To sakot, kopā ar maniem kolēģiem, kas atbild par transportu un iekšējo tirgu, es gribētu censties nodrošināt, lai Komisijas iniciatīvās vai darbībās ņemtu vērā nozīmīgas sabiedriskās intereses, piemēram, drošību no terorisma un citus nopietnus draudus, un vienlaikus pēc iespējas samazināt ietekmi uz pasažieru tiesībām un gaisa transporta uzņēmumiem.

25. Vai komisāra amata kandidāts, izmantojot atbilstīgus priekšlikumus, apņemas veicināt gan civiltiesu (ārpus pārrobežu lietām) gan krimināltiesu kvalitāti, nosakot obligātās garantijas atbildētājiem, lai novērstu jebkādu dalībvalstu nevēlēšanos ieviest Eiropas apcietinājuma orderi un citus ar savstarpēju atzīšanu saistītus pasākumus?

Jā. Civiltiesiskais process ir tā joma, kurā Kopienas darbība var nepastarpināti atsaukties uz pilsoņu ikdienas problēmām. Šajā situācijā, manuprāt, galvenā atbildība gulstas uz pašām dalībvalstīm, taču valstu tiesu sistēmas Eiropas Savienībā nevar darboties un arī nedarbojas neatkarīgi, jo nepastāv iekšējās robežas, kur cilvēki un kapitāls var brīvi pārvietoties. ES uzdevums ir saskaņot šīm sistēmas un gadījumos, kad tām jāsadarbojas, nodrošināt sadarbības atbilstību augstākajiem kvalitātes standartiem. Es strādāšu, lai pabeigtu darbu pie savstarpējās

atzīšanas un paplašinātu to uz citām jomām, kā arī pakāpeniski atceltu "ekzekvatūru". Vēl darbošos arī, lai nodrošinātu tiesas lēmumu efektīvu izpildi.

Runājot par kriminālprocesu, un īpaši par tiesībām uz aizstāvību, esmu apņēmies turpināt darbu pie Tamperē izteiktās apņemšanās izstrādāt pasākumus cīņai ar noziedzību "vienlaicīgi aizsargājot indivīda brīvības un juridiskās tiesības". Procedūras noteikumos ir jābūt vienādām garantijām visā ES, lai dalībvalstis uzticētos pārējo valstu krimināltiesību sistēmai, un tas nepieciešams, lai darbotos tāds instruments kā Eiropas apcietinājuma orderis. Es vēlētos, lai Padome pieņem iesniegto priekšlikumu — pamatlēmumu par dažām procedūras tiesībām, kas ir saistītas ar kriminālllietu izskatīšanas procedūru Eiropas Savienībā. Turpinot es vēlētos pārbaudīt tādus uz minimālām liecībām balstītus drošības pasākumus kā tiesības klusēt un Eiropas kopdefinīciju tam, ko apzīmē ar *in absentia* pieņemts spriedums. Šis darbs ir ļoti nozīmīgs, lai veicinātu savstarpējās atzīšanas darbību. Kad šis instruments darbosies, es ieteiktu veikt rūpīgu izvērtēšanu un nodrošināt, lai dalībvalstis ne tikai vārdos atzīst drošības pasākumu ideju, bet gan pilnībā īsteno dzīvē.

26. Kā Jūs nodrošināsiet, lai iecerētā Cilvēktiesību aģentūra kļūst par efektīvu mehānismu, kas uzrauga iespējami augstāko cilvēktiesību standartu ievērošanu visā Eiropā, tajā skaitā krimināļprocesā aizdomās turamo un atbildētāju tiesības?

Es darīšu visu nepieciešamo, lai īstenotu lēmumu paplašināt Eiropas Rasisma un ksenofobijas uzraudzības centra mandātu un tas kļūtu par Pamattiesību aģentūru, kā dalībvalstu pārstāvji to nolēma Eiropadomes sanāksmē.

Zinu, ka aizejošā Komisija sākusi atklātu diskusiju, kurā iesaistītas visas veidojamajā aģentūrā ieinteresētās puses. Es ļoti atbalstu šādu pieeju tik svarīgam un viegli ietekmējamam projektam. Šī atklātā diskusija, kurā arī es iesaistīšos, ļaus nākamajai Komisijai ieteikt jaunās aģentūras uzdevumus un atbildības jomas. Uzskatu, ka aģentūrai jākļūst par ietekmīgu spēku Eiropas Savienībā un jāveicina pamattiesības Eiropas Savienības kompetences sfērā, izvairoties atkārtot to darbu, ko jau efektīvi veic tādas iestādes kā Eiropadome. Svarīgākie jautājumi ir aģentūras neatkarība gan no Eiropas Savienības iestādēm, gan no dalībvalstīm, gan arī no NVO; pietiekami budžeta un cilvēku resursi; precīzu un salīdzināmu datu apkopošana, lai šie dati ļautu dalībvalstīm apmainīties ar uzkrāto pozitīvo pieredzi, pieņemt atzinumus, kas palīdzētu iestādēm un dalībvalstīm — it īpaši likumdevējiem — pildīt savus pienākumus.

Attiecībā uz augstiem aizdomās turamo un atbildētāju tiesību standartiem, esmu apņēmis atbalstīt šīs Komisijas iesniegto priekšlikumu, kas skar pamatlēmumu par dažām procedūras tiesībām, kuras ir saistītas ar kriminālllietu izskatīšanas procedūru. Konkrētajos priekšlikumos ietilpst arī tiesības saņemt juridisku konsultāciju, citas tautības aizdomās turamajiem tiesības uz mutisku un rakstisku tulkojumu un tiesības uz īpašu palīdzību personām, kas nesaprot tiesas procesa gaitu vai nespēj tam sekot līdzi. Priekšlikumā ietverta arī nodaļa par izvērtēšanu un kontroles uzraudzību, un tā ļauj dalībvalstīm, kurās jau ir noteikts aizsardzības līmenis, saglabāt to augstāku. Par izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu vēl ir jālemj, bet to varētu apsvērt, diskutējot par ieteiktās Pamattiesību aģentūras iespējamajiem uzdevumiem.

27. <u>Kādas ir Jūsu prioritātes attiecībā uz jauniem dokumentiem, kuru pamatā ir savstarpējā atzīšana? Savstarpējās atzīšanas pamatā vajadzētu būt pasākumiem, kas vairo uzticēšanos. Ko Jūs plānojat darīt, lai stiprinātu savstarpējo uzticēšanos? Kāda tieši būs Jūsu politika attiecībā uz tiesu iestāžu darbinieku apmācības attīstību Eiropas līmenī?</u>

Es uzskatu 2000. gadā pieņemto Savstarpējās atzīšanas programmu par ES politikas stūrakmeni vairāku gadu garumā.

Mana pirmā prioritāte šīs programmas ieviešanā civiltiesību jomā būtu pēc iespējas ātrāk pabeigt Tamperes dienas kārtībā izvirzītos priekšlikumus par pienākumu uzturēt un prasībām par nelielām summām. Tad es gribētu pabeigt savstarpējās atzīšanas programmu divās jomās — testamenti, mantojums, īpašuma jautājums ģimenes tiesībās un novērtēt, kā darbojas jau pieņemtie instrumenti, galvenokārt Regulas Brisele I un Brisele II. Tas ļautu šīs regulas ievērojami uzlabot un veicinātu ekzekvatūras atcelšanu. Šajā jomā būt nepieciešams attīstīt papildu pasākumus, piemēram, obligātās procesuālās garantijas, lai palielinātu uzticību dalībvalstu starpā. Es plānoju arī noskaidrot, kurās jomās papildus tām, kas iekļautas savstarpējās atzīšanas programmā, būs nepieciešami ES savstarpējās atzīšanas noteikumi. Piemēram, es nojaušu, ka pilsoņi un uzņēmēji gūtu labumu, ja savstarpējo atzīšanu attiecinātu arī uz personu un valsts dokumentiem, lai tos brīvi varētu izmantot iekšējā tirgū.

Runājot par krimināllietām, es domāju, ka savstarpējā atzīšanas programma būtu jāatjaunina. Vēl pirms izmēģinājuma posma vajadzētu izmantot uz savstarpējo atzīšanu balstītos instrumentus, lai veicināt pierādījumu iegūšanu. Pēc izmēģinājuma posma vajadzētu izstrādāt visaptverošu galīgo lēmumu savstarpējās atzīšanas sistēmu, lai dotu iespēju izpildīt lēmumus citās valstīs. Šajā sistēmā vajadzētu paredzēt arī kriminālsodu un tiesībnespējas reģistra izveidi. Turklāt jāturpina darbs, lai izveidotu mehānismu un noteiktu kritērijus, kā krimināllietās izvēlieties jurisdikciju.

Parlaments pareizi saista savstarpējo atzīšanu ar savstarpējās uzticēšanās stiprināšanu. Paplašinātajā Eiropas Savienībā savstarpējā uzticēšanās jābalsta uz pārliecību, ka visiem ES pilsoņiem ir pieejama augstiem kvalitātes standartiem atbilstoša tiesu sistēma. Galvenie pasākumi šajā jomā ir procesuālo garantiju un standartu stiprināšana, sistēmas izveide, lai objektīvi un neieinteresēti vērtētu tiesu darbības kvalitāti kriminālprocesa laikā, kā arī tiesnešu kvalifikācijas celšana. Tāpēc mums pilnībā jāizmanto apmaiņas programma tiesu iestādēm, ko Eiropas Parlaments ir izveidojis 2004. un 2005. gadam.

28. <u>Kā Komisija gatavojas reaģēt, ja dažas dalībvalstis neīsteno vai nepareizi īsteno pamatlēmumu par Eiropas apcietinājuma orderi? Vai Jūs liksiet Komisija pēc iespējas drīzāk un vērienīgāk sākt nozieguma un soda definīciju tuvināšanu likumpārkāpumiem, kas minēti "Tamperes secinājumos" un Konstitucionālā līguma projektā?</u>

Pamatojoties uz pieejamo informāciju, es nodrošināšu, ka Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par Eiropas apcietinājuma ordera darbību līdz šī gada beigām. Neraugoties uz to, ka pastāv pretrunas starp noteikumiem un arī tiesību normu īstenošanā gadās neprecizitātes, kuras, protams, ziņojumā tiks minētas, esošā informācija par Eiropas apcietinājuma ordera praktisko darbību liecina, ka jaunā sistēma darbojas labi un ir ievērojami labāka par agrākajām izdošanas procedūrām.

Gadījumos, kad Eiropas apcietinājuma orderi neīsteno vai to dara kļūdaini, Komisijai saskaņā ar pašreizējo Līgumu nav tiesību sākt pārkāpumu procedūru un iesniegt prasību pret šo valsti Eiropas Kopienu Tiesā.

Tomēr, ja dalībvalstis dažādi interpretē šī instrumenta piemērošanu vai arī diskutē par to, ja Padome nespēj rast risinājumu un dalībvalsts nolemj izmantot šo iespēju, ir jāgriežas Eiropas Kopienu tiesā. Konkrētā gadījumā pastāv iespēja lūgt Tiesai sniegt iepriekšēju nolēmumu. Šis ziņojums var sniegt derīgu informāciju par to.

Kopš spēkā stājies Amsterdamas Līgums, Eiropas Savienībā ir pieņemti daudzi likumdošanas priekšlikumi, kā tuvināt krimnālpārkāpumu un sodu definīcijas, vai arī šie priekšlikumi ir iesniegti un par tiem Padomē vēl notiek diskusijas. Īpaši tas attiecas uz noziegumu jomām, kas minētas Tamperes secinājumos un Konstitucionālā līguma projektā. Papildus šiem sasniegumiem vēl ir nepieciešami tiesību akti, lai padarītu cīņu pret smagiem starptautiskiem noziegumiem daudz efektīvāku, it īpaši attiecībā uz organizēto noziedzību, tajā skaitā arī terorisma finansēšanu un kibernoziegumiem. Konkrētāk runājot, es ieteiktu saskaņot tiesību aktus un sodus, kas paredzēti par dokumentu viltošanu, uzbrukumiem informācijas struktūrām, kā arī par dažāda veida līdzdalību noziedzīgās organizācijās.

Vēl es pievērsīšu uzmanību tam, kāda ir reakcija uz Zaļajā grāmatā minētajām sankcijām, un pārbaudīšu, vai ir nepieciešams saskaņot dažus vispārējo krimināltiesību punktus, lai veicinātu to, ka kāda dalībvalsts piemēro kriminālsodu, pat ja spriedums par šo sodu ir pieņemts kādā citā dalībvalstī.

29. <u>Eiropas Padome līdz gada beigām pieņems jauno ES Narkotiku stratēģiju 2005.–2012. gadam. Vai Jūs nedomājat, ka Komisijai, Eiropas Parlamenta un Reģionu padomes — divu svarīgāko iestāžu, kas ir vēl daudz tuvāk pilsoņiem — atbalstītai, var būt svarīga loma, tuvinot ES politiku pilsoņiem tādā jomā kā narkotikas, kas ir viena no sabiedrības galvenajām rūpēm? Kad Komisija piedāvās priekšlikumu pirmajam darbības plānam saskaņā ar jauno stratēģiju? Ņemot vērā Eiropas pilsoņu nepārprotamās cerības, ka ES veiksmīgi atrisinās šo problēmu, vai Jūs neuzskatāt, ka ir pienācis laiks Komisijai pieņemt pārredzamāku un augstāka līmeņa pieeju attiecībā uz veidu, kā tā risina ar narkotiku apkarošanas politiku saistītos jautājumus? Ko tādā gadījumā Jūs mainītu pašreizējā situācijā?</u>

Es jums piekrītu, ka Eiropas iestādēm ir galvenā loma ES politikas virzienu tuvināšanai pilsoņiem. Narkotikas ir viens no galvenajiem pilsoņu rūpju avotiem. Viena no "Eirobarometra" pēdēja laika aptaujām liecina, ka 76 % pilsoņu uzskata, ka cīņai pret narkomāniju ir jābūt vienai no ES galvenajām prioritātēm.

Esmu paredzējis pastiprināt Komisijas darbību šajā jomā. Eiropadome decembrī apstiprinās jauno ES stratēģiju cīņai pret narkotikām turpmākajiem astoņiem gadiem, un tas rāda, cik nopietna ir apņemšanās cīnīties pret šo draudu. Taču mums šī apņemšanās ir jāīsteno darbos. Tieši tāpēc 2005. gada sākumā Komisijai saskaņā ar šo stratēģiju vajadzēja iesniegt priekšlikumu jaunajam Eiropas Savienības pret narkotikām vērsto pasākumu plānam.

Komisija plāno veicināt dialogu starp politikas veidotājiem un sabiedrību, it īpaši par tādiem jautājumiem kā narkotikas. Es arī ieteiktu Komisijas 2005. gada rīcības programmā iekļaut narkotiku problēmai veltītu aktīvu dialogu ar sabiedrību.

Tāpat es pilnībā piekrītu, ka mums ir jāreaģē uz šīm nepārprotamajām cerībām, izstrādājot pārredzamāku un augstāka līmeņa pieeju narkotiku apkarošanas jautājumiem. Pret narkotikām vērstu pasākumu saskaņošana, kas ietilpst manā atbildības jomā, manuprāt, ir politiska prioritāte vairāku iemeslu dēļ:

1) ES pilsoņiem un dalībvalstu valdībām, trešām valstīm un starptautiskām organizācijām noteikti nepieciešama iespēja sadarboties ar vienotu struktūru Komisijas līmenī, tāpēc mums, iespējam, nāksies pārskatīt to, kā šos jautājumus risina šobrīd;

2) pat ja ES pret narkotikām vērstā darbība tikai papildina dalībvalstu pasākumus, ir jāizmanto visas Līgumā noteiktās iespējas, lai cīnītos pret šo postu, pirmkārt, pastiprinot cīņu pret narkotiku tirdzniecību; otrkārt, pievēršot uzmanību narkotisko vielu upuriem un piedāvājot viņiem iespējas, kā atkal atgriezties sabiedrībā un, treškārt, iekļaujot cīņu pret narkotikām ārpolitikas jomā;

3) mums jāpanāk, lai ES turpina demonstrēt savu apņemšanos ieturēt līdzsvarotu pieeju šī jautājuma risināšanā ar tādiem pasākumiem kā pieprasījuma un risku samazināšana, ārstēšana, kā arī drošības jautājumi.

Tādēļ es kā tiesiskuma, brīvības un drošības komisārs kopā ar kolēģiem, kuru atbildības jomā ietilpst narkotiku problēma, centīsimies stiprināt Komisijas darbību šajā jautājumā un palielināt tās iedarbīgumu, lai tās rezultāti atbilstu sabiedrības prasībām.

30. Kādus pasākumus komisāra amata kandidāts plāno veikt, lai nodrošinātu, ka brīvības, drošības un tiesiskuma jomas izveidi neietekmē konkrēti, dažās dalībvalstīs pastāvoši apstākļi, lai Šengenas noteikumus (kas patlaban attiecas uz 22 dalībvalstīm) pieņemtu kā vispārēju ES praksi un lai ciešāku sadarbību varētu attīstīt gadījumos, kad dalībvalstis neļauj pieņemt pasākumus, kas nodrošina augstāku pamattiesību aizsardzības līmeni?

Jā. Eiropas Savienības līguma 6. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību harta, kas tagad ir Konstitucionālā līguma sastāvdaļa, ir jāpiemēro visos gadījumos, kad dalībvalstis darbojas Eiropas Savienības kompetences sfērā, ietverot arī ciešākas sadarbības pasākumus.

Mans ilgtermiņa mērķis būtu, lai tiesiskuma, brīvības un drošības jomā mūsu kopējie noteikumi vienlīdz attiektos uz visām dalībvalstīm un lai pakāpeniski atceltu pastāvošo "mainīgās ģeometrijas" pieeju. Tomēr es atzīstu, ka dažos gadījumos ciešāka sadarbība var būt nepieciešama, lai netraucētu ES turpināt attīstīties, ja dalībvalstu mazākums nepiekrīt kopīgajam mērķim. Šengenas nolīgums kā ciešākas sadarbības *sui generis* izpausme ir skaidrs piemērs — patiešām, neskatoties uz to, ka ne visas dalībvalstis atbalsta mērķi atcelt iekšējās robežas, bija iespējams izveidot teritoriju, kur personas var brīvi pārvietoties, un attīstīt visu atbalstošos pasākumus, piemēram, kopēju vīzu politiku, kopēju ārējo robežu kontroles režīmu, kā arī ciešāku dalībvalstu policijas un tiesu iestāžu sadarbību. Desmit jaunās dalībvalstis jau ir pieņēmušas Šengenas noteikumus un standartus, tomēr pilnīga Šengenas *acquis* īstenošana notiks pakāpeniski, lai ļautu ieviest visus nepieciešamos juridiskos, tehniskos, administratīvos un praktiskos pasākumus.

31. Vai tas, ka tiks nodrošināti ne tikai budžeta līdzekļi brīvības, drošības un tiesiskuma jomas izveidei un pārskatīts finanšu plāns 2007.–2013. gadam un tajā iekļaus atsevišķu iedaļu ar nosaukumu "pilsonība, brīvība, drošība un taisnīgums", ļaus īstenot topošajā Tampere II programmā nospraustos mērķus, kā arī to, ka šo līdzekļu pārvaldība ir efektīva un pārredzama?

Neapšaubāmi.

Skatot budžeta attīstību pēdējo gadu laikā, ir skaidrs, ka Tamperes programmas īstenošana ir saistīta ar vairāku finanšu programmu, izmēģinājuma projektu un sagatavošanās pasākumu strauju attīstību. Jaunais finanšu plāns dod iespēju šos instrumentus vienkāršot un racionalizēt, un šo mērķi es ļoti atbalstu, jo tādējādi pieaug pārredzamība.

Es piekrītu aizejošās Komisijas viedoklim, ka Eiropas Savienības pilsonībai nākamajos gados ir jākļūst par vienu no augstākajiem politiskajiem mērķiem. Es domāju, ka "Eiropas Savienības pilsonībai jānodrošina noteiktas tiesības un pienākumi, īpaši brīvība, tiesiskums un drošība. Brīvība, drošība un tiesiskums ir pamatvērtības, kas ir eiropeiskas sabiedrības galvenās sastāvdaļas".

Vienkāršošana un racionalizācija uzlabos pārredzamību un potenciālie programmu "klienti" uzreiz zinās, kura ES kopējās politikas mērķa sasniegšanā viņi piedalās. Manuprāt, jaunajiem finanšu instrumentiem vajadzētu būt vienotiem piegādes, pārvaldības un īstenošanas mehānismiem, lai sasniegtu pēc iespējas labākus rezultātus.

Šiem jauninājumiem vajadzētu uzlabot programmu kā politikas instrumentu efektivitāti un sniegt politisko mācību, izmantojot atbilstošas uzraudzības un vērtēšanas sistēmas. Tiem jānodrošina arī lielāka elastība piešķirot resursus dažādām darbībām vienā politikas jomā, un tādējādi ļaujot nekavējoties reaģēt uz negaidītiem notikumu pavērsieniem.

Visbeidzot, es varu jums apliecināt, ka esmu apņēmies Komisijas dienestos nodrošināt atbilstīgu finanšu vadības uzraudzību. Es pieprasīšu, lai dienesti regulāri ziņo man par finanšu apriti, revīziju rezultātiem, jebkuriem apgalvojumiem par nelikumībām un visiem Eiropas Parlamenta komentāriem attiecībā uz finanšu vadību.

32. <u>Kādus pasākumus jūs gatavojaties veikt vēl bez</u> **Daphne II** *<u>programmas (2004.-2008. g.) pieņemšanas, lai turpinātu cīņu pret cilvēku tirdzniecību ES?</u>*

Komisija savlaicīgi apzinājās šīs noziedzīgās darbības postošo ietekmi un aktīvi iesaistījās cīņā pret cilvēku tirdzniecību, izmantojot šādas metodes:

- 1996., 1998. un 2000. gadā iesniegtie ziņojumi;
- likumdošanas priekšlikumi, piemēram, par krimināls odiem par šādiem noziegumiem un īstermiņa uzturēšanās atļauju izsniegšanu tiem upuriem, kas sadarbojas ar kompetentajām iestādēm, lai sodītu vainīgos, un
- apmaiņa ar labākajām darba metodēm ekspertu starpā, piemēram, tādu programmu kā AGIS un DAPHNE finansētu darba grupu sanāksmju laikā, kā arī Ekspertu darba grupas cīņai pret cilvēku tirdzniecību izveide.

Cilvēku tirdzniecības novēršana, upuru aizsardzība un šajā noziedzīgajā darbībā iesaistīto likumpārkāpēju kriminālvajāšana un sodīšana paliks Komisijas trīs galvenie darbības virzieni cīņā pret cilvēku tirdzniecību. Ārkārtīgi liela nozīme šajā darbā ir valsts iestāžu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju (NVO) koordinētai sadarbībai. Šis jautājums ir un arī paliks neatņemama Komisijas un trešo valstu sarunu sastāvdaļa.

Komisija turpinās un pastiprinās savu darbību, galvenokārt izvērtējot, kā tiek īstenots 2002. gada 19. jūlijā pieņemtais Pamatlēmums par cīņu pret cilvēku tirdzniecību, uzticot Ekspertu grupai sagatavot ziņojumu un ziņojot Padomei par rezultātiem, kas savākti pētījuma *Childoscope* laikā, kurā pētīja pilsoniskās sabiedrības ieguldījumu, meklējot pazudušus un seksuāli izmatotus bērnus. Komisija 2005. gadā iesniegs ziņojumu par panākumiem cīņā ar šo postu un priekšlikumiem par turpmākajiem nepieciešamajiem pasākumiem.

Eiropas Parlamenta Juridiskās komitejas jautājumi

1. Vai Jūs plānojat veicināt privāttiesību saskaņošanu tajās nozarēs, kas saistītas ar tirgus integrāciju, piemēram, komerctiesībās un līgumtiesībās?

Mana prioritāte ir izveidot Eiropas telpas tiesiskumu civillietās un ar tirdzniecību saistītajos jautājumos. Tam galvenokārt jābalstās uz savstarpējās atzīšanas principu, kas izstrādāts Eiropadomes sanāksmē Tamperē, un uz 2000. gadā pieņemto "Savstarpējās atzīšanas programmu". Tāpēc es uzskatu, ka tiesu lēmumu savstarpējā atzīšana Eiropas Savienībā ir jāsāk arvien vairākās jomās, pieņemot saskaņotus noteikumus par jurisdikciju, kā arī saskaņotus noteikumus par pretrunām likumos. Patiesībā uzsvars uz savstarpēju atzīšanu neizslēdz iespēju, ka, lai stiprinātu savstarpējo uzticību starp dalībvalstu tiesību sistēmām, ir jāsaskaņo privāttiesības. Turklāt, kā tas jau ir paredzēts Savstarpējās atzīšanas programmā, var būt nepieciešams panākt, lai tiktu ievērots vai saskaņots zināms procesuālā likuma obligāto prasību skaits.

Es noteikti gribu uzsvērt, ka attiecībā uz komerclikumu un līgumu tiesībām pastāv zināms skaits instrumentu, kas rada noteiktu saskaņotības pakāpi konkrētās nozarēs, piemēram, patērētāju aizsardzības likumā un likumā par apdrošināšanu. Šie pasākumi ne tikai veicinās tirgus apvienošanos, bet arī stiprinās uzticēšanos starp Eiropā pastāvošajām tiesību sistēmām. Ņemot to vērā, esmu apņemies cieši sadarboties ar saviem kolēģiem komisāriem un nodrošināt, ka pastāvīga civillikuma saskaņošana viņiem uzticētajās atbildības jomās dod ieguldījumu šo mērķu sasniegšanā.

2. Kādas, pēc Jūsu domām, ir robežas, ko rīcībai civiltiesību jomā nosaka subsidiaritātes princips? Vai Jūs pieļaujat iespēju izveidot Kopienas līgumsaistību un ārpuslīguma saistību kodeksu?

Ir grūti *in abstracto* novērtēt, kā subsidiaritātes princips ietekmē Kopienas darbību, ņemot vērā ne tikai civiltiesības, bet arī citas tiesību jomas. Es uzskatu, ka atbilstība subsidiaritātes principam ir jāvērtē katrai darbībai, kas ieteikta ES līmenī, ņemot vērā katras konkrētās darbības mērķus. Šajā sakarā es ļoti atbalstu dalībvalstu parlamentu pieaugošo lomu, kā tas ir paredzēts turpmākajā Konstitūcijā.

Ideja par Kopienas nolīgumu kodeksu un ārpuslīgumu saistībām ir interesanta ilgstošākā laika posmā, bet mums ir nepieciešama pieeja "soli pa solim". Tiek izstrādāts sadarbības plāns Eiropas līgumu tiesībām. Es esmu pārliecināts, ka jebkurā gadījumā darbs pie "Kopējās norāžu sistēmas" ir jāsāk, cieši sadarbojoties dažādajām ieinteresētajām pusēm, un tajā nevajadzētu iesaistīties tikai zinātniekiem. Turklāt jebkuras iespējamās sadarbības formas rūpīgi jāizvēlas, ņemot vērā subsidiaritātes principu.

Es noteikti esmu apņēmies sekot, lai turpinās noteikumu saskaņošana attiecībā uz pretrunām likumos līgumsaistību un ārpus līgumsaistību jomās, paātrinot regulas, ko pazīsta ar nosaukumu

"*Rome II*", pieņemšanu un uzraugot, kā tiek ievērota Zaļā grāmata par modernizāciju, un kā tā tiek pārveidota par Romas 1980. gada Konvenciju (*Rome I*). Es esmu pārliecināts, ka saskaņoti pretrunu noteikumi būs nopietns solis patiesas civiltiesību jomas izveidē. Es esmu pārliecināts, ka to var izdarīt īsā laika posmā.

3. Kādas turpmākās darbības Jūs veiktu, lai uzlabotu un paplašinātu Eiropas tiesu iestāžu un ārpustiesu iestāžu sadarbības tīklus? Vai Eiropas dimensijas pastiprināšana juristu un tiesu iestāžu darbinieku apmācībā būtu lietderīga?

Es uzskatu ka 2001. gadā izveidotais Eiropas Tiesu iestāžu sadarbības tīkls civillietās un ar tirdzniecību saistītajos jautājumos, ir ievērojams ieguldījums tiesu iestāžu sadarbības stiprināšanā, tas veicina tiesu iestāžu pieejamību pilsoņiem un efektīvu Kopienas tiesību normu īstenošanu. Tomēr izvirzīto mērķu sasniegšanā Eiropas Civiltiesu sadarbības tīkls ir atkarīgs no tā, cik apzinīgi dalībvalstu nozīmētās kontaktpersonas iesaistās šajā darbā, un kāds ir dalībvalstu varas iestāžu atbalsts. Es gribētu uzlabot tā darbību turpmākajos gados, saliedēt to un attīstīt ciešāku saikni ar citiem Eiropas tīkliem (piemēram, Eiropas Ārpustiesas iestāžu sadarbības tīklu starptautisku strīdu risināšanai — *EEJ–NET*). Tāpēc es iedrošinātu dalībvalstis piešķirt nepieciešamos resursus šim tīklam konkrētās valsts līmenī.

Runājot par krimināltiesībām, Eiropas Tiesu iestāžu tīkls ir ieguvējs no tā sekretariāta un budžeta apvienošanas ar *Eurojust* sekretariātu un budžetu. Es gribu, lai šī sadarbība turpinātos arī nākotnē.

Attiecībā uz tieslietu sistēmas darbinieku apmācību vairākas Kopienas programmas (Civiltiesiskā pamatprogramma, *AGIS*) jau sniedz atbalstu šādām darbībām. Es uzskatu, ka apmaiņas veicināšana starp tiesnešiem un prokuroriem Eiropas Savienībā ir ļoti svarīga, lai attīstītu savstarpējo uzticēšanos, celtu zināšanu līmeni par ES instrumentiem, nodrošinātu to pareizu īstenošanu dalībvalstīs un veidotu regulārus kontaktus starp ierēdņiem, kas dalībvalstīs un kandidātvalstīs ir atbildīgs par tieslietu darbinieku kvalifikācijas celšanas iestādēm. Es gribētu paplašināt "apmaiņas programmu tiesu iestādēm", ko izveidoja Eiropas Parlaments, domājot par pastāvīgu apmaiņas un apmācības programmu maģistriem.

4. Kādi ir patiesie privātpersonu un uzņēmumu ieguvumi, saskaņojot procesuālos tiesību aktus pārrobežu lietās? Vai līdz šim šajā jomā īstenotie pasākumi ir pietiekami?

Es saskatu vairākus uzlabojumus, ko privātpersonām un uzņēmumiem dos procesuālā likuma harmonizācija attiecībā uz sprieduma iegūšanu — vienkāršāka piekļuve tiesu iestādēm, vienkāršākas un efektīvākas procedūras un labākas garantijas pušu tiesībām, kas veicinās arī galīgo lēmumu savstarpējo atzīšanu. Piemēram, pašlaik uzņēmums, kuram ir parādnieki vairākās valstīs, katrā no tām izmanto citādu procedūru, lai atgūtu naudu — pilda atšķirīgas veidlapas, ievēro atšķirīgus termiņus, veic atšķirīgus procesuālos pasākumus utt. Es atbalstu priekšlikumu

rezolūcijai par maksājumu veikšanas kārtību Eiropā. Man šķiet interesanti, ka šis priekšlikums nav pretrunā ar pastāvošajām procesuālajām tiesībām, bet izveido vēl papildu procedūru, ko var izmantot kreditori. Viņi brīvi varēs izlemt katrā atsevišķā gadījumā, vai izmantot konkrētās dalībvalsts vai ES procedūru.

Esmu pārliecināts, ka saskaņošana, ievērojot katras dalībvalsts tradīcijas, jāveic tikai tādā apjomā, cik tas ir nepieciešams, un to izmanto vienīgi lietās, kurās ir iesaistītas puses no vairākām valstīm; tas nenozīmē, kā es saprotu, ka to vajadzētu attiecināt vienīgi uz tā saucamajām pārrobežu lietām. Piemēram, mums nevajadzētu liegt uzņēmumiem, kas atrodas kādā no dalībvalstīm, pret saviem parādniekiem, kuri atrodas tajā pašā valstī, izmantot Eiropas procedūru, kas būs pieejama šo uzņēmumu starptautiskajiem konkurentiem. Tas neatbilstu kopīgas jurisdikcijas telpas mērķim, un varētu rasties iebildes par diskrimināciju. Tas pats attiecas arī uz turpmākajām Eiropas tiesību normām, kuru mērķis ir noteikt obligātās procesuālās garantijas, lai veicinātu savstarpējo atzīšanu; pašas par sevi tiesību normas nevar dalīt lietas "iekšējās" un "starptautiskajās".

Tas, kādi būs ieguvumi no saskaņošanas, būs atkarīgs no Eiropas tiesību normu kvalitātes, man šajā jomā ir augsti mērķi un es ceru uz jūsu atbalstu.

5. Kā, jūsuprāt, saistībā ar starptautiskajām privāttiesībām, nākotnē veidosies saikne ar Hāgas konferenci, īpaši attiecībā uz aktīvāku Parlamenta lomu? Vai, jūsuprāt, ir grūtības saskaņot izcelsmes valsts principu ar starptautiskajām privāttiesībām? Vai jūs veiktu kādas darbības starptautiskā līmenī, lai nodrošinātu vienotu pieeju likumiem, kas piemērojami attiecībā uz pārskaitījumiem internetā?

Manuprāt, Hāgas starptautisko privāttiesību konference ir viens no mūsu labākajiem forumiem, kurā organizēti un daudzpusēji attīstīt attiecības ar trešajām valstīm tiesu iestāžu sadarbības jomā, konkrētāk — ar civillietām un tirdzniecību saistītajos jautājumos. Tāpēc es darīšu visu iespējamo, lai pēc iespējas ātrāk pabeigtu sarunas par Eiropas Kopienas pievienošanos šai organizācijai. Es darīšu visu, lai atrastu veidus, kā, ievērojot Līguma noteikumus, sarunu laikā par Hāgas konferenci tiktu ņemtas vērā Eiropas Parlamenta likumīgās intereses.

Es uzskatu, ka starptautiskās privāttiesības un izcelsmes valsts princips viens otru papildina. Noteikumi par pretrunām likumos (iekļauti dalībvalsts likumā, Kopienas tiesību normās vai arī starptautiskos nolīgumos) ir paredzēti, lai lietās, kas attiecas uz vairākām valstīm, noteiktu, kurš likums attiecas uz kuru lietu. Tas tiek darīts, ne tikai ņemot vērā dažādo tiesību normu saturu, bet arī šo tiesību normu saikni ar konkrēto lietu. Izcelsmes valsts princips ir ļoti svarīgs. Tas nozīmē, ka Eiropas Kopienā kādas dalībvalsts likumu pielietošana pret citās valstīs dibinātiem uzņēmumiem nav saistīta ar neattaisnotiem ierobežojumiem brīvai preču un pakalpojumu apriti.

Diskusijas dažādos starptautiskos forumos par internetā veiktajiem pārskaitījumiem, ņemot vērā dažādās intereses un dalībvalstīs izmantoto praksi, ir ļoti sarežģītas. Es ar prieku došu savu ieguldījumu šajās diskusijās, lai rastu risinājumus, kas varētu darboties globālā mērogā.

6. <u>Kādus pasākumus Jūs gatavojaties veikt, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis pilnībā pārņem un pareizi piemēro ES tiesību normas? Vai Jūs saskaņā ar Līguma 228. pantu pieprasīsiet piemērot sankcijas, it īpaši, izmantojot pārkāpuma procedūru ar vēršanos Eiropas Kopienu Tiesā? Vai ir kādi citi alternatīvi mehānismi, kā sasniegt to pašu rezultātu?</u>

Galvenā atbildība par Kopienas tiesību normu — gan līgumu, gan sekundāro tiesību aktu (regulu, direktīvu un lēmumu) — īstenošanu gulstas uz dalībvalstīm. Tomēr sadarbība Komisiju un dalībvalstu starpā ir noteicošais elements efektīvai Kopienas tiesību normu ievērošanas uzraudzībai.

Es pielikšu visas pūles, lai no dalībvalstīm iegūtu precīzu informāciju par to tiesību aktiem attiecībā uz ES instrumentu pārņemšanu, un par praktiskajiem pasākumiem, kā šos instrumentus īstenot. Es uzstāšu, lai ar rūpīgas analīzes palīdzību noteiktu nesaskaņas, un nešaubīdamies darīšu tās zināmas. Atbilstoši esošajai tiesiskajai sistēmai uz jautājumiem, kas iekļauti ES līguma VI sadaļā, vairs nevar attiecināt EK līguma 226. pantu, un to kontrole ir ierobežota.

Tāpēc es plānoju uzlabot gan profilaktiskās darbības ES tiesību aktu ievērošanai, gan uzraudzības instrumentus un paņēmienus, lai kontrolētu šo aktu pareizu pielietošanu.

Esmu apņēmies attīstīt šīs metodes, kā arī nodrošināt, ka tās pielieto visās tajās Kopienas tiesību jomās, kuras ietilpst manā kompetencē un kurās tās var dot labumu, un paātrināt uzraudzības profilaktisko posmu. Kā piemēri šādi izmantojamām metodēm varētu būt obligāti ziņojumi par konkrētām Kopienas tiesību jomām (gan Līgumā, gan sekundārajos tiesību aktos), ekspertu komiteju un tīklu izmantošana, lai palīdzētu Komisijai, *ad hoc* ekspertu grupu izveide konkrētās nozarēs informācijas un labas pieredzes apmaiņai starp dalībvalstīm.

Tomēr es pārliecināšos, lai sistemātiski un rūpīgi uzraudzītu pieņemto instrumentu īstenošanu, un lai Komisijas ziņojumu, ko sagatavos, balstoties uz iegūto informāciju, un secinājumus darītu zināmus Eiropas Parlamentam. Šādiem ziņojumiem ir politiska ietekme un jutīgos jautājumos kā Eiropas apcietinājuma ordera īstenošana, un tos, droši vien, plaši apspriedīs.

Prasības iesniegšana gadījumos, kad ir aizdomas par Kopienas tiesību normu pārkāpumiem, saskaņā ar Līguma 226. un 228. pantā minēto pārkāpumu procedūru notiek vairākos posmos. Šīs procedūras izmanto, lai kliedētu jebkādas šaubas Kopienas tiesību normu izpratnē, izbeigtu jebkādus pārkāpumus un lai nodrošinātu Kopienas tiesību sistēmas pareizu darbību.

Ja dalībvalsts nepilda Tiesas nolēmumu jau lēmuma pieņemšanas sākuma posmā, tad, atbilstoši procedūrai, ar kādu Eiropas Kopienu Tiesa pieņem lēmumu attiecībā uz pārkāpumiem, kas minēti Līguma 226. pantā, tas jāuzskata par ES tiesību aktu rupju pārkāpumu. Nevar būt nekādu šaubu, ka šādos gadījumos Komisija rīkosies saskaņā ar 228. pantu, un tas var novest pie otrreizējas prasības iesniegšanas Kopienu Tiesā, kam seko sods.

Kā jau es norādīju, galvenais pārkāpumu procedūras mērķis ir panākt, lai dalībvalstis darbotos saskaņā ar ES tiesību normām, tādējādi ļaujot ES pilsoņiem un uzņēmējiem pilnībā izmantot visas tiem pienākošās tiesības.

To dažkārt var sasniegt, izmantojot mehānismus, kas papildina vai aizvieto saistību nepildīšanas gadījumos izmantoto oficiālo procedūru.

Te varētu minēt šādus mehānismus:

1) gadījumos, kad daudzkārt atkārtoti tiek pārkāpti Kopienas noteikumi kādā nozarē, dažkārt vispārējas sarunas ar attiecīgo valsti izrādās daudz iedarbīgākas par pārkāpumu procedūru;
2)
3) tā sauktās "pakešu sanāksmes", kas ļauj uzturēt nepārtrauktu dialogu starp Komisiju un dalībvalsts atbilstīgajām varas iestādēm, lai izskatītu pārkāpumu "kopumu" un rastu risinājumu, neuzsākot tiesas procesu;

4) gadījumos, kad jautājums saistās ar tādu direktīvu īstenošanu, kurās ir noteiktas tiesības ļoti lielam skaitam pilsoņu, un katra lieta jāizskata un par to jālemj atsevišķi, efektīvas var izrādīties arī *ad hoc* kontaktpersonas;

5) visbeidzot, dažos gadījumos neatkarīgas un specializētas valsts varas iestādes izveide kādā dalībvalstī var veicināt to uzdevumu izpildi, kas Komisijai jāveic, īstenojot uzraudzību.

7. Kādus konkrētus pasākumus Jūs plānojat veikt, lai panāktu, ka dalībvalstis laikus pārņem Kopienas tiesību aktus? Iedomājaties, ka vairākas dalībvalstis, tajā skaitā arī Jūsu pārstāvētā valsts, nav īstenojušas kādu no galvenajām liberalizācijas direktīvām. Veicamie pasākumi ir noteiktās nozarēs nepopulāri, un tuvojas pašvaldību vēlēšanas. Parlaments mudina uzsākt tiesvedību par šo pārkāpumu, un Juridiskais dienests ir gatavs to darīt. Ministrs Jums zvana no mājām. Ko Jūs viņam teiksiet? Ko Jūs teiksiet Parlamentam?

Lai garantētu Komisijas pasākumu efektīvu īstenošanu un vēlamo rezultātu sasniegšanu, tādējādi gūstot sabiedrības uzticību, iestādēm ir jānodrošina Kopienas tiesību normu īstenošanas efektīvi uzraudzība. Eiropas Komisijai kā vienīgajai Līgumu uzraudzības iestādei ir uzticēts uzdevums šo procesu uzraudzīt.

Jau šobrīd, pārraugot, kā tiek ievērotas dalībvalstu īstenošanas pasākumiem noteiktās sākotnējās prasības, Komisija izmanto vienkāršotu un paātrinātu procedūru — paziņojumu par dalībvalstu ieviešanas pasākumiem. Šajā procedūra ir paredzēts, ka automātiski jāgatavo pārskats par dalībvalstu veikumu un jāsāk pārraudzība. Šī procedūra veiksmīgi darbojas jau vairākus gadus un to izmantos, lai nodrošinātu novēlotu paziņojumu visaptverošu izskatīšanu.

Komisija ir jau ieviesusi virkni pasākumu, lai uzlabotu direktīvu pārņemšanu. Komisijai daudz aktīvāk ir jāizmanto šie pasākumi un jāuzlabo to efektivitāte, lai panāku iespējami labāku rezultātu.

Ja pēc sarunām ar dalībvalsti, neskatoties un visiem pozitīvajiem pasākumiem, lai uzlabotu pārņemšanu, dalībvalsts nevar atrast risinājumu, kas atbilstu Kopienas tiesību normām, Komisijai ir jāveic nepieciešamie pasākumi saskaņā ar Līgumā paredzētajiem noteikumiem. Protams, šī procedūra ir ļoti ilgstoša, un dalībvalstij ir daudzas iespējas aizstāvēt savu pozīciju.

Ja kāds ministrs grūtā politiskā situācijā zvana atbildīgajam komisāram, tad komisāra pienākums ir uzklausīt viņu. Tomēr jebkurā gadījumā — ja tiek minēti fakti, kas maina iepriekšējo situāciju vai arī komisāram nav iemesla mainīt savu nostāju — tas notiks saskaņā ar Līguma noteikumiem. Eiropas Savienības sistēma balstās uz tiesiskumu, un neviens ministrs nevar to ignorēt. Parlaments ir jāinformē saskaņā ar pastāvošajām tiesību normām un pamatnolīgumu par pārraudzības procedūru. Šādā situācijā ir jānodrošina līdzsvars starp noteikumu ievērošanu un prasību, ka Komisijai ir jāizvairās iesaistīties jebkādā politiskā kampaņā.

8. Kā Jūs sekmēsiet Parlamenta tiesības veikt rūpīgas pārbaudes Komisijas pilnvaru īstenošanā (komiteju procedūras)? Vai esat gatavs nodrošināt Parlamentam tādu pašu attieksmi un tāda paša līmeņa piekļuvi informācijai kā Padomei? Vai Jūs domājat, ka ir iespējams paredzēt Konstitūcijas noteikumus šajā sakarā?

Es piekrītu tam, ka pārredzamība ir viens no galvenajiem elementiem, ka nodrošināt atbildību. Runājot par tā saucamajām komitoloģijas komitejām, es pievērstu Parlamenta uzmanību faktam, ka Padomes Lēmums Nr. 1999/468/EK jau uzliek Komisijai pienākumu nodrošināt plašus pārredzamības pasākumus, tajā skaitā publicēt esošo komiteju sarakstus un gada pārskatu par šo komiteju darbu.

Papildus šiem plašai sabiedrībai domātajiem pārredzamības pasākumiem Padomes lēmumā ir noteikts arī režīms, kā sniegt konfidenciālu informāciju Eiropas Parlamentam, un šis režīms ir precizēts EP un Komisijas pamatnolīgumā. Tas ļauj Parlamentam būt informētam par komitoloģijas komiteju darbu un izmantot pilnvaras pārbaudīt likumdošanas procesā esošos īstenošanas pasākumus, kas pieņemti ar koplēmuma procedūru. Jāpiebilst, ka 2003. gadā Komisija sāka veidot publisku reģistru, kurā ir uzskaitīti visi komiteju procedūras dokumenti, ko Komisija ir iesniegusi Eiropas Parlamentam. Šis reģistrs sniedz tiešu publisku piekļuvi daudziem no šiem dokumentiem.

Konstitūcijā ir precizēta Komisijai piešķirtās izpildvaras tiesiskā shēma, no vienas puses nosakot atšķirību starp deleģētām regulām, ar kurām Komisija var papildināt vai grozīt nebūtiskākos tiesību normu un ietvarlikumu elementus (par kuriem EP un Padomei ir vienāds viedoklis — I–36. pants) un, no otras puses, paši īstenošanas akti (kuriem noteikumus un vispārējos principus nosaka ar likumu (t.i., ar koplēmuma procedūru) — I–37. pants. Tomēr Konstitūcija neievieš nevienu jaunu elementu attiecībā uz pārredzamību gadījumos, kad Komisija izmanto šīs pilnvaras.

9. Cik enerģiski Jūs domājat darboties saistībā ar iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanu, lai atceltu novecojušus tiesību aktus un vienkāršotu sarežģītus tiesību aktus? Vai, veicot plašāku ietekmes vērtējumu, šim jautājumam veltīs īpašu uzmanību?

Jau 2002. gadā Komisija uzsāka plašu darbības plānu par labāku tiesisko regulējumu, kas parāda Komisijas ieguldījuma saturu un pamatojumu, īstenojot Iestāžu nolīgumu par likumdošanas uzlabošanu.

Es pilnībā atbalstu aizejošās Komisijas darba plānu labākam tiesiskam regulējumam un jaunajā Komisijā strādāšu, lai turpinātu šo svarīgo darbu un nodrošinātu, lai jaunie tiesību akti nav pārāk sarežģīti, lai atceltu novecojušus un vienkāršotu sarežģītus tiesību aktus.

Jāpiebilst, ka, ņemot vērā samērā nesen izstrādātos *aquis* tieslietu un iekšlietu jomā, es droši vien savu ieguldījumu veltīšu tam, lai jaunie tiesību akti būtu vienkāršāki un kvalitatīvāki.

Komisijas integrētā un starpnozaru pieeja, vērtējot darbības priekšlikumus[1], būs galvenā, kas liecinās par manu apņemšanos nodrošināt augstu tiesību aktu kvalitāti un vienkāršību tiesiskuma un iekšlietu jomā.

10. Eiropas Komisija gatavo turpmākās vadlīnijas jaunajai 2004.–2009. gada programmai, kurā paredzēts izveidot vienotu miera, drošības un taisnīguma telpu Eiropas Savienībā. Kādas ir Jūsu prioritātes attiecībā uz civillikumu un procesuālajām tiesībām?

Protams, ir svarīgi nodrošināt jau pieņemto *aquis* pilnīgu un pareizu īstenošanu, un es apņemos veltīt šim uzdevumam visu nepieciešamo uzmanību. Turklāt es izmantošu Eiropas civiltiesu iestāžu sadarbības tīkla sniegtās iespējas, lai veicinātu Kopienas instrumentu efektīvu un praktisku izmantošanu. Esmu arī pārliecināts, ka īstenošanai veltītā nepieciešamā uzmanība neattaisno vilcināšanos pieņemt jaunus tiesību aktu veidus, kā Komisija to uzsvēra pagājušā gada jūnija paziņojumā.

Tādēļ esmu apņēmies turpināt pārējos Tamperes mandāta jautājumus un strādāt, lai pilnībā īstenotu savstarpējās atzīšanas programmu (it īpaši jomās, kur jau pastāv Eiropas savstarpējās atzīšanas noteikumi). Es veltīšu uzmanību arī jomām, kas neietilpst savstarpējās atzīšanas programmā. Piemēram, es saprotu, ka pilsoņu un uzņēmēju vajadzības pēc paplašinātas savstarpējās atzīšanas nav saistītas vienīgi ar tiesu nolēmumiem. Piemēram, teritorijā bez iekšējām robežām personu un publisko dokumentu apritei jānotiek pēc iespējas brīvi, un ir jāatceļ vai jāsamazina līdz nepieciešamajam minimumam visas administratīvās formalitātes, kas ierobežo šādu brīvu apriti. Savā darbībā es iekļaušu arī ilgstošus pūliņus nodrošināt Eiropas Savienībā tiesas lēmumu efektīvu izpildi, kas ir kopējās civiltiesību jomas "Ahileja papēdi". Es, protams, pārliecināšos, ka turpmākās izmaiņas civiltiesību jomā notiek, ievērojot dalībvalstu likumdošanas un tiesu varas tradīcijas, un ka tās ierosina pēc plašam pārrunām ar visām iesaistītajām pusēm.

[1] KOM(2002) 276 galīgā versija

11. <u>Hāgas konferencē par starptautiskajām privāttiesībām rit pēdējie sagatavošanās darbi Konvencijai par tiesas piekritības ekskluzīvu izvēli ("Konvencija") uzņēmumu savstarpējos darījumos Eiropas Komisija piedalās sarunās par Konvenciju ES vārdā. Tajā pašā laikā Komisija sāka publiskas debates par šo tēmu. Kāda ir Jūsu nostāja par sarunu rezultātiem? Vai Jūs piedāvājāt ES pievienoties Konvencijai?</u>

Lasot pārrunu dokumentu, ko jūs pieminējāt, ikvienam kļūst skaidrs, cik sarežģīta ir Konvencija par tiesas piekritības ekskluzīvu izvēli un cik grūtas ir šīs sarunas. Publiska šī dokumenta apspriešana ļaus Komisijai labāk saprast Eiropas uzņēmumu un citu ieinteresēto pušu raizes un labāk novērtēt sarunu gaitā apspriesto dažādo variantu ietekmi. Esmu pārliecināts, ka labi izstrādāta Konvencija dotu labumu starptautiskajai tirdzniecībai un Eiropas uzņēmējiem. Tomēr viss ir atkarīgs no sarunu rezultātiem — ja tiek pieņemta līdzsvarota Konvencija, kas aizstāv Eiropas uzņēmumu intereses, es, protams, atbalstīšu Kopienas pievienošanos tai. Jebkurā gadījumā, ņemot vērā Konvencijas nozīmi, es uzskatu, ka pēc sarunu beigām, balstoties uz Konvencijas galīgā teksta variantu, būs jāveic pietiekami plašs ietekmes novērtējums vēl pirms Komisija ierosina Padomei parakstīt Konvenciju vai pievienoties tai.

12. <u>Pilsoņu tiesību aizsargāšana ir mūsu tiesiskumā balstītās demokrātiskās sistēmas pamats. Pamattiesību harta, kas ir ietverta Konstitucionālajā līgumā, kā arī Eiropas Savienības tiesību sistēma nodrošina ES pilsoņiem papildu aizsardzību, pat aizsardzību pret valsti, kurā viņi dzīvo. Tas attiecas uz pilsoņiem kā patērētājiem, darbiniekiem, pensionāriem, pacientiem, studentiem, ierēdņiem un arī kā Savienības subjektiem saistībā ar Eiropas pārvaldi un tās īstenotājiem. Kādas ir Jūsu prioritātes pilsoņu juridiskās un tiesiskās aizsardzības ziņā?</u>

Es piekrītu, ka pilsoņu tiesību aizsardzība ir ļoti svarīgs jautājums, un šīm tiesībām jābūt pienācīgi aizsargātām katras dalībvalsts tiesību sistēmā.

Šajā sakarā es domāju, ka vispārējai prioritātei ir jābūt tiesu sistēmas efektivitātes un darbības uzlabošanai. Tieši tāpēc es atbalstīšu Eiropadomē izveidoto Eiropas Komiteju tiesu varas efektivitātei (*CEPEJ*) un veicināšu tās darbību. Tāpat arī Eiropas Savienības kompetences jomā mums noteikti nāksies izskatīt daudzus ar tiesu darbības efektivitāti saistītus jautājumus (piemēram, tiesu darbības paātrināšana, efektīvāka lēmumu īstenošana).

Es domāju, ka pilsoņu tiesiskajā aizsardzībā ietilpst arī vieglāka piekļuve tiesu iestādēm, kā to ir noteikusi Eiropas tiesa Strasbūrā. Esmu gatavs strādāt, lai Eiropas Savienībā īstenotu šo mērķi, un esmu nodomājis panākt, lai pilsoņiem garantētās tiesības būtu nevis teorētiskas vai iluzoras, bet gan praktiskas un efektīvas. Šajā ziņā direktīvas par tiesisko palīdzību un kompensācijām noziegumu upuriem norāda uz ES apņemšanos uzlabot pilsoņu tiesisko aizsardzību. Mans mērķis

ir, lai dalībvalstis pienācīgi īstenotu šīs direktīvas, un, ja nepieciešams, papildināt šo noteikumu kopumu, pieņemot jaunus pasākumus direktīvu mērķu sasniegšanai.

13. 2004. gada 28. aprīlī Eiropas Komisija izklāstīja pamatlēmuma priekšlikumu attiecībā uz aizdomās turamo un atbildētāju tiesībām kriminālprocesā Eiropas Savienībā. Vai Jūs piekrītat, ka šī ir ES galvenā prioritāte, lai radītu vispārēju uzticēšanos, ņemot vērā, ka ir jau spēkā tādi juridiskie dokumenti ar lielu ietekmi uz pamattiesībām kā Eiropas apcietinājuma orderis? Kāda ir Jūs pieeja, lai radītu nosacījumus šī tiesību akta iespējami drīzai pieņemšanai?

Es pilnībā atbalstu uzskatu, ka ļoti svarīgs ir pasākums, kas aizstāvēs atbildētāju tiesības un veicinās savstarpējo uzticēšanos. Tamperē vienlaicīgi ar tādiem instrumentiem kā Eiropas apcietinājuma orderis un citiem priekšlikumiem, kas veicinātu saukšanu pie atbildības, bija paredzēts arī pasākums personu tiesību aizsardzībai; tā nav reakcija uz šiem diviem priekšlikumiem, bet drīzāk gan līdzvērtīgs papildinājums. Pamatlēmuma priekšlikums par noteiktām procesuālām tiesībām kriminālprocesā ļaus visiem savstarpējās atzīšanas pasākumiem krimināltiesību jomā noritēt brīvāk, jo dalībvalstis piekritīs tam, ka citās dalībvalstīs ir ieviesti atbilstoši drošības pasākumi. Svarīgi ir tas, lai šajā jomā nodarbinātie speciālisti, kas strādā ar tādiem savstarpējās atzīšanas instrumentiem kā Eiropas apcietinājuma orderis, pietiekami uzticētos sistēmām, kuras ES vada citas tieslietu un policijas iestādes, jo, lai sistēma varētu veiksmīgi darboties, ir nepieciešama šī uzticība.

Es darīšu visu iespējamo, lai Padome pieņemtu šo pamatlēmuma priekšlikumu, un dalībvalstis īstenotu to cik vien iespējams drīz. Viss atkarīgs no tā, vai Padome spēs vienoties par kopīgu lēmumu. Dažas dalībvalstis jau ir izteikušas zināmus iebildumus. Mans priekštecis komisārs *A. Vitorino* uzklausīja dalībvalstu pārstāvju viedokļus, kad 2003. gada martā Verijā notikušajā Tieslietu un iekšlietu padomes neoficiālajā sēdē apsprieda Zaļo grāmatu par aizdomās turamo un atbildētāju tiesībām kriminālprocesā. Pieņemtajā tekstā ir ņemti vērā daudzi šajā pārrunu posmā paustie viedokļi; es ceru, ka ir darīts pietiekami, lai dalībvalstis, kas pauda savu negatīvo nostāju, varētu šo priekšlikumu atbalstīt.

14. Kādas, Jūsuprāt, ir prioritātes un mērķi civiltiesību jomā nākamo gadu laikā, lai turpinātu Tamperes darba kārtības jautājumus par Eiropas telpas tiesiskumu, it īpaši saistībā ar civillikumu un komerclikumu?

Pieeja, ko es iezīmēju savā atbildē uz iepriekšējo jautājumu, netieši norāda, ka tiks veiktas vairākas konkrētas darbības un iesniegti vairāki likumdošanas priekšlikumi.

Lai īstenotu pārējos Tamperes dienas kārtības jautājumus, esmu apņēmies turpināt darbu pie "*Roma II*" priekšlikuma par tiesību aktu attiecībā uz ārpuslīguma saistībām, regulas priekšlikuma par maksājumu uzdevumu un turpmākajiem priekšlikumiem par prasībām par nelielām summām un starpniecību (alternatīvā strīdu izskatīšanas kārtība (*ADR*)).

Vēl es drīz iesniegšu priekšlikumus par pienākumu uzturēt un par to, kā modernizēt un komunitarizēt Romas konvenciju par tiesību aktiem attiecībā uz līgumsaistībām (*Rome I*).

Vēl es gribētu turpināt darboties divos virzienos: vispirms izveidot savstarpējo atzīšanu divās šajā programmā ietvertajās jomās — testamenti, mantojuma tiesības un īpašuma tiesības ģimenes likumā un, otrkārt, izvērtēt jau esošo instrumentu darbību, galvenokārt "Brisele I" un "Brisele II" noteikumus, lai uzlabotu tos un turpinātu pakāpenisku ekzekvatūras atcelšanu; tas nozīmē, ka jāizstrādā tādi papildu pasākumi, kā noteiktas obligātās procesuālās garantijas, lai veicinātu dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos.

Runājot par darbībām citās jomās, kā dažu personisku un publisku dokumentu atzīšanas paplašināšana, es domāju, ka būs jāveic daži pasākumi, piemēram, jāuzlabo mantojuma apliecību, īpašuma reģistru atjaunināšanai nepieciešamo administratīvo dokumentu savstarpējā atzīšana. Visbeidzot, attiecībā uz īstenošanu, esmu nodomājis, tiklīdz būs noteiktas konkrētās jomas (kā pagaidu un aizsargpasākumi, debitoru aktīvu pārredzamība un bankas kontu pievienošana), sākt atbilstīgas pārrunas un sagatavošanās darbus, kā arī noteikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu tiesu nolēmumu efektīvu izpildi.